

Activitat i resultats

Gener-Setembre

2018

CaixaBank

Continguts

- 04 Dades rellevants del Grup
- 05 Informació clau
- 08 Evolució macroeconòmica i de mercats financers
- 10 Resultats
- 19 Activitat
- 22 Gestió del risc
- 25 Liquiditat i estructura de finançament
- 27 Gestió del capital
- 29 Resultats per segment de negoci
- 41 L'acció i el mercat de CaixaBank
- 43 Fets rellevants dels nou primers mesos del 2018
- 45 Annexos
 - 45 Informació sobre participades
 - 45 Informació sobre finançament destinat a l'adquisició d'habitatge i al sector promotor
 - 46 *Ràtings*
 - 47 Glossari

Nota general: La informació financera d'aquest document no ha estat auditada i, per tant, és susceptible de possibles modificacions futures. El compte de pèrdues i guanys, el balanç consolidat i els diferents desglossaments dels mateixos que es mostren en aquest informe financer es presenten amb criteris de gestió, però han estat elaborats d'acord amb les Normes internacionals d'informació financera (d'ara endavant, NIIF) adoptades per la Unió Europea a través de reglaments comunitaris, d'acord amb el Reglament 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de juliol del 2002, i modificacions posteriors. En la seva preparació s'han pres en consideració la Circular 4/2017 del Banc d'Espanya, de 6 de desembre, que constitueix l'adaptació de les NIIF adoptades per la Unió Europea al sector de les entitats de crèdit espanyoles, i les seves modificacions successives.

Aquest informe s'ha preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per CaixaBank, SA i per la resta d'entitats integrades al Grup, i inclou determinats ajustos i reclasseficcions amb objecte d'homogeneitzar els principis i criteris seguits per les societats integrades amb els de CaixaBank. Per això, i concretament per a BPI, les dades contingudes en aquest document no coincideixen en alguns aspectes amb la seva publicació d'informació financera (vegeu "Conciliació de la informació financera publicada per BPI amb el format de presentació del Grup CaixaBank" a "Annexos - Glossari"). Així mateix, la informació financera relativa a societats participades ha estat elaborada fonamentalment partint d'estimacions realitzades per la companyia.

Les xifres es presenten en milions d'euros, llevat que s'indiqui explícitament la utilització d'una altra unitat monetària, i poden tenir dos formats: milions d'euros o MM €, indistintament.

D'acord amb les Directrius sobre mesures alternatives del rendiment (MAR) publicades per l'European Securities and Markets Authority el 30 de juny del 2015 (ESMA/2015/1057) s'adjunten als annexos les definicions de determinades mesures financeres alternatives i, si escau, la conciliació amb les partides corresponents dels estats financers del període en qüestió.

Canvis de perímetre i comparabilitat de la informació: El 7 de febrer del 2017 es va produir la presa de control de Banco BPI (BPI) per part del Grup CaixaBank. Des del febrer del 2017 la participació total a BPI es consolida pel mètode d'integració global. Abans d'aquesta data la informació financera continguda en aquest document es presentava integrant-la pel mètode de la participació en la proporció corresponent al percentatge de participació del Grup en cada moment.

L'1 de gener del 2018 va entrar en vigor la normativa IFRS9, per la qual cosa, a efectes comparatius, s'inclou el balanç d'obertura que recull l'efecte d'aplicar aquesta normativa al balanç del 31 de desembre del 2017. Així mateix, i d'acord amb el que estableixen les modificacions de la IFRS4 *Aplicació de la IFRS9 Instruments financers*, es permet l'ajornament de l'aplicació de la normativa IFRS9 per a les asseguradores que formen part d'un conglomerat financer. En aquest sentit, el Grup ha decidit aplicar aquesta exempció temporal de la IFRS9 en el cas de les inversions financeres de les companyies asseguradores del Grup per a aquells períodes anteriors a l'1 de gener del 2021, a l'espera de l'entrada en vigor de la nova norma NIIF 17 - Contractes d'assegurança, que regularà la presentació i valoració dels contractes d'assegurança (incloses les provisions tècniques). Per tant, la informació detallada que segueix no considera el canvi de política comptable relatiu a les inversions de les companyies asseguradores del Grup, que queden agrupades a l'epígraf "Actius afectes al negoci assegurador" del balanç. Per tal de facilitar la comparació de la informació, també s'han reclasseficat els saldos de les provisions tècniques corresponents a unit links i Renda Vitalícia Inversió Flexible (part gestionada), de manera que queden incloses a l'epígraf "Passius afectes al negoci assegurador".

Posicionament comercial

Grup CaixaBank

15,7

milions de clients

387.751

MM € d'actiu total

29,3 %

quota de penetració de particulars a Espanya

26,3 %

quota de penetració de particulars com a 1a entitat a Espanya

363.621

MM € de recursos de clients

223.465

MM € de crèdits a la clientela

Mètriques de balanç

LIQUIDITAT

76.079

MM € d'actius líquids totals

SOLVÈNCIA

11,4 %

CET1 *fully loaded*

GESTIÓ DEL RISC

5,1 %

ràtio de morositat

193 %

liquidity coverage ratio (LCR), mitjana 12 mesos

15,2 %

Capital total *fully loaded*

54 %

ràtio de cobertura de la morositat

59 %

ràtio de cobertura d'adjudicats disponibles per a la venda

Rendibilitat i eficiència

1.913
negoci bancari i d'assegurances

1.768

MM € de resultat atribuït al Grup (+18,8 % respecte del 2017)

+69
participacions

+168
BPI

-382
activitat immobiliària *non-core*

53,2 %

ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries

9,4 %

ROTE

12,2 %

ROTE recurrent del negoci bancari i d'assegurances

Dades rellevants del Grup

En milions d'euros / %	Gener - Setembre		Variació interanual	3T18	Variació trimestral
	2018	2017			
RESULTATS					
Marge d'interessos	3.671	3.550	3,4%	1.239	0,7%
Comissions netes	1.938	1.867	3,8%	645	(3,3%)
Marge brut	6.901	6.491	6,3%	2.247	(6,0%)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(3.466)	(3.343)	3,7%	(1.162)	0,6%
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	3.435	3.148	9,1%	1.085	(12,2%)
Marge d'explotació	3.424	3.039	12,7%	1.082	(12,1%)
Resultat atribuït al Grup	1.768	1.488	18,8%	470	(20,8%)
INDICADORS DE RENDIBILITAT (últims 12 mesos)					
Ràtio d'eficiència	53,3%	53,1%	0,2	53,3%	0,2
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries	53,2%	51,8%	1,4	53,2%	0,2
ROE	7,7%	6,6%	1,1	7,7%	(0,9)
ROTE	9,4%	8,0%	1,4	9,4%	(1,0)
ROA	0,5%	0,4%	0,1	0,5%	(0,1)
RORWA	1,3%	1,1%	0,2	1,3%	(0,1)

ALTRES INDICADORS	Setembre	Desembre	Variació anual	Juny	Variació trimestral
	2018	2017		2018	
BALANÇ					
Actiu Total	387.751	383.186	1,2%	396.117	(2,1%)
Patrimoni Net	24.353	24.683	(1,3%)	24.099	1,1%
Recursos de clients	363.621	349.458	4,1%	366.163	(0,7%)
Crèdit a la clientela, brut	223.465	223.951	(0,2%)	225.744	(1,0%)
GESTIÓ DEL RISC					
Dubtosos	12.116	14.305	(2.189)	12.714	(598)
Ràtio de morositat	5,1%	6,0%	(0,9)	5,3%	(0,2)
Cost del risc (últims 12 mesos)	0,08%	0,34%	(0,26)	0,24%	(0,16)
Provisions per a insolvències	6.579	7.135	(556)	7.172	(593)
Cobertura de la morositat	54%	50%	4	56%	(2)
Adjudicats nets disponibles per a la venda ¹	5.346	5.878	(532)	5.553	(207)
Cobertura d'immobles adjudicats disponibles per a la venda	59%	58%	1	59%	-
LIQUIDITAT					
Actius líquids totals	76.079	72.775	3.304	79.892	(3.813)
Loan to deposits	104%	108%	(4)	102%	2
Liquidity Coverage Ratio (últims 12 mesos)	193%	185%	8	199%	(6)
SOLVÈNCIA					
Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded ²	11,4%	11,7%	(0,3)	11,4%	-
Tier 1 fully loaded	12,9%	12,3%	0,6	12,9%	-
Capital total fully loaded	15,2%	15,7%	(0,5)	15,7%	(0,5)
Actius ponderats per risc (APRs) fully loaded	148.826	148.626	200	147.754	1.072
Leverage Ratio fully loaded	5,6%	5,3%	0,3	5,4%	0,2
ACCIÓ					
Cotització (€/acció)	3,938	3,889	0,049	3,706	0,232
Capitalització borsària	23.544	23.248	296	22.157	1.387
Valor teòric comptable (€/acció)	4,04	4,06	(0,02)	4,00	0,04
Valor teòric comptable tangible (€/acció)	3,33	3,35	(0,02)	3,29	0,04
Benefici net atribuït per acció (€/acció) (12 mesos)	0,32	0,28	0,04	0,35	(0,03)
PER (Preu / Beneficis; vegades)	12,44	14,02	(1,58)	10,64	1,80
P/ VC tangible (valor cotització s/ valor comptable tangible)	1,18	1,16	0,02	1,13	0,05
ALTRES DADES (nombre)					
Empleats	37.511	36.972	539	37.286	225
Oficines ³	5.176	5.379	(203)	5.239	(63)

(1) Exposició a Espanya. Excloent-ne els immobles inclosos en l'operació de venda del negoci immobiliari, la cartera assoliria els 608 milions el 30 de setembre del 2018.

(2) La ràtio proforma incloent-hi la venda del negoci immobiliari i la desinversió romanent a Repsol se situaria en l'11,7%.

(3) No inclou sucursals fora d'Espanya i Portugal ni oficines de representació.

Informació clau

Grup CaixaBank

CaixaBank

Fortalesa comercial

- Amb una base de més de **13,7 milions de clients a Espanya**, és el banc principal per a un de cada quatre clients minoristes. La quota de penetració¹ de particulars és del 29,3 %, un 26,3 % com a primera entitat.
- La fortalesa comercial permet mantenir quotes² de mercat elevades en els principals productes i serveis:

Crèdits	Dipòsits	Nòmines domiciliades	Fons d'inversió	Assegurances d'estalvi	Plans de pensions	Facturació targetes	Crèdit consum
15,8%	15,4%	27,1%	17,0%	27,1%	24,2%	23,2%	16,4%

Especialització i qualitat

- **Segmentació del negoci** amb una àmplia oferta de productes i serveis adaptats a les necessitats dels clients.
- **Millor entitat del món en banca de particulars** per *Global Finance*.
- Reconegut com a banc **líder en el desenvolupament del comerç exterior** a països emergents per Corporació Financera Internacional.
- Premiat per quart any consecutiu com a **millor banc i entitat de banca privada** a Espanya per *Global Finance* i *Euromoney*, respectivament.

Digitalització

- *Euromoney* reconeix CaixaBank com a **millor banc digital d'Europa occidental** per la seva transformació digital i innovació i *Financial Times* com a **millor entitat de banca privada a Europa** per l'aplicació de tecnologia.
- El **58 % dels clients** particulars de CaixaBank són **digitals**³.
- Premiat per *The Banker* i *Bank Administration Institute* per la **innovació de la seva aplicació mòbil CaixaBank Now App**, en reconeixement de la transformació digital i l'aposta per la innovació tecnològica.
- **Llançament de Smart Money**, aplicació que ofereix serveis d'assessorament digital a partir del perfil de risc i els objectius del client proposant carteres d'inversió.

Responsabilitat corporativa

- Merco situa CaixaBank com a **primera entitat** del sector financer en **responsabilitat empresarial i govern corporatiu** el 2017.
- **Presència als índexs de sostenibilitat** Dow Jones Sustainability Index, FTSE4Good, Ethibel Sustainability Index Excellence Europe, MSCI Global Sustainability Indexes i Advanced Sustainable Performance Indices.

BPI

- Amb una base de més d'**1,9 milions de clients**, manté quotes⁴ de mercat sòlides a **Portugal**: 9,9 % en crèdits i 11,1 % en recursos de clients.
- Premiat per *Euromoney* com a **millor banc a Portugal** el 2018, en reconeixement de la seva estratègia, innovació i compromís social.

(1) Última informació disponible. Font: FRS Inmark.

(2) Última informació disponible. Quotes a Espanya. Dades d'elaboració pròpia. Font: Banc d'Espanya, Seguretat Social, INVERCO, ICEA, sistemes de targetes i mitjans de pagament. Quota de crèdits i dipòsits corresponent al sector privat resident.

(3) Clients d'entre 20 i 74 anys operatius en els últims dotze mesos.

(4) Última informació disponible. Dades d'elaboració pròpia (inclou dipòsits, fons d'inversió mobiliària, assegurances de capitalització, PPR i OTRV). Font: Banc de Portugal, APS, APFIPP.

Acord de venda de la participació a Repsol¹

El Consell d'Administració va acordar vendre la participació accionarial de CaixaBank a Repsol, SA mitjançant un programa de vendes instrumentalitzat de la manera següent:

- Els dos contractes de permuta de renda variable "equity swap" existents sobre el 4,61 % del capital s'han liquidat anticipadament durant el setembre del 2018.
- Es preveu que el programa de vendes per al 4,75 % del capital restant finalitzi abans del primer trimestre del 2019. Aquesta posició s'ha comptabilitzat com a "Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global" i les futures fluctuacions es recolliran en aquest epígraf.

Com a conseqüència d'aquesta operació, el compte de resultats del tercer trimestre del 2018 inclou un resultat negatiu de 453 milions d'euros. Una vegada conclòs el programa de vendes, s'estima que l'impacte en la ràtio CET1 *fully loaded* serà neutre.

Resultats i activitat

- El **resultat atribuït dels nou primers mesos del 2018 creix fins als 1.768 milions d'euros** (+18,8 % respecte del mateix període del 2017). En la seva evolució incideixen:
 - Creixement del **marge brut (+6,3 %)**, marcat per l'augment dels **ingressos core²** fins als 6.183 milions d'euros (+4,5 %) així com per majors ingressos de **participades**, entre d'altres.
 - **Reducció de pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres provisions** (-74,1 %).
 - Aspectes singulars en ambdós exercicis que impacten en l'evolució del resultat.
- Els **recursos** creixen fins als 363.621 milions d'euros (**+4,1 % el 2018**).
- El crèdit a la clientela brut se situa en 223.465 milions d'euros (-0,2 % durant l'any) i la **cartera sana creix un 0,8 %**.

Fortalesa del balanç

Gestió del risc

- Els saldos dubtosos disminueixen 2.189 milions d'euros durant l'any (-598 milions d'euros en el trimestre) i la **ràtio de morositat** fins al **5,1 %** (6,0 % al desembre del 2017).
- La **ràtio de cobertura** augmenta fins al **54 %** (+4 punts percentuals durant l'any, entre altres motius, per la implantació de la normativa IFRS9).
- La **cartera d'adjudicats nets disponibles per a la venda** es redueix fins als **5.346 milions d'euros** (-532 milions d'euros el 2018), amb una ràtio de **cobertura del 59 %**.

Excloent-ne els immobles inclosos en l'operació de venda del negoci immobiliari, la cartera neta d'adjudicats disponibles per a la venda assoleix els 608 milions d'euros al tancament del tercer trimestre.

Els **adjudicats nets destinats al lloguer** disminueixen fins als **2.763 milions d'euros** (-267 milions el 2018).

(1) Vegeu detall a l'apartat "Fets rellevants dels nou primers mesos del 2018".

(2) Inclou el marge d'interessos, les comissions, els ingressos del negoci d'assegurances de vida risc, el resultat pel mètode de la participació de SegurCaixa Adeslas i els ingressos de participades asseguradores de BPI.

Solvència

- La ràtio **Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded** es manté el 30 de setembre del 2018 en l'**11,4 %**. Si s'exclou l'impacte de -38 punts bàsics per moviments extraordinaris durant els nou primers mesos (primera aplicació de la normativa IFRS9, recompra del 51 % de Servihabitat i compra de participació de minoritaris a BPI), l'evolució fins al setembre ha estat de +54 punts bàsics per generació orgànica de capital i -43 punts bàsics principalment per la volatilitat dels mercats i altres impactes, entre els quals s'inclou en el tercer trimestre l'ajustament als requeriments per risc de crèdit de la cartera hipotecària dubtosa, derivat del procés TRIM¹ del Banc Central Europeu.
Proforma després de la materialització prevista per als propers mesos de la venda del negoci immobiliari i la desinversió de la participació romanent a Repsol, la ràtio CET1 se situaria en l'**11,7 %**.
- El **Tier 1 fully loaded** assoleix el **12,9 %**. El Grup manté des del primer trimestre d'aquest exercici un 1,5 % d'instruments AT1, en línia amb el que preveu el Pilar 1 de la normativa de capital, anteriorment coberts totalment o parcialment amb CET1.
- El **capital total**, en termes **fully loaded**, se situa en el **15,2 %**. Aquesta ràtio recull l'emissió de 1.000 milions d'euros d'instruments de Tier 2 efectuada l'abril del 2018, l'amortització d'una emissió d'instruments de Tier 2 de 2.072 milions d'euros al maig (dels quals 1.574 milions són computables) i l'amortització d'una altra emissió d'instruments de Tier 2 de 750 milions d'euros que es realitzarà al novembre (dels quals 738 milions són computables).
- La **leverage ratio fully loaded** se situa en el 5,6 %.

(1) Targeted Review of Internal Models.

Ràtings

- Des de la publicació de resultats del primer semestre, les agències de qualificació creditícia Moody's i Fitch han millorat el ràting a llarg termini de CaixaBank fins a Baa1 i BBB+, respectivament.
- **Durant el 2018 les quatre agències han revisat a l'alça el ràting de CaixaBank**, i n'han destacat la millora en rendibilitat i en el perfil de risc després de la reducció de la morositat i els acords de venda del negoci immobiliari i de la participació a Repsol.

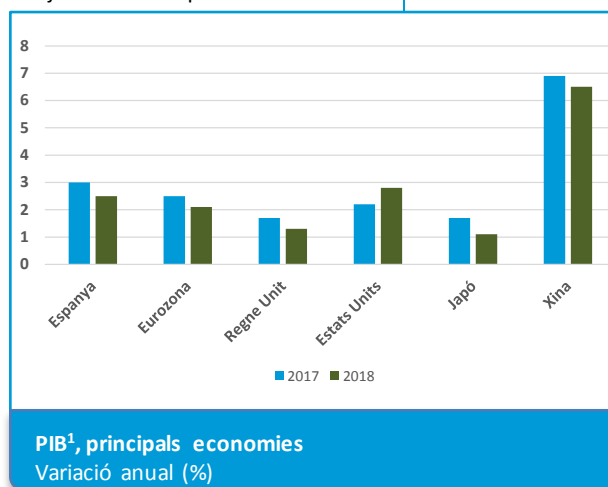
Aspectes posteriors al tancament

Pel que fa a la sentència de la Sala 3a del Tribunal Suprem del 16 d'octubre del 2018 en l'àmbit de les relacions tributàries administració-subjecte passiu i la nota de premsa emesa pel president de la Sala 3a del passat 19 d'octubre, i considerant les incerteses existents en aquesta data en relació amb els diferents desenllaços possibles de les deliberacions previstes a la Sala 3a, i si escau a la 1a, del Tribunal Suprem, no s'ha estimat cap impacte en els estats financers el 30 de setembre del 2018.

Evolució macroeconòmica i de mercats financers

Escenari econòmic mundial

Els indicadors econòmics dels últims mesos reflecteixen un reequilibri del creixement de l'**activitat mundial**, amb un dinamisme més moderat de les economies emergents. Aquest reajustament es produeix en un context d'enduriment gradual de les condicions financeres globals (resultat del tensionament de la política monetària als EUA), al qual se sumen: i) els temors d'un augment del proteccionisme; ii) els dubtes sobre la desacceleració de la Xina (encara que el creixement durant el segon trimestre va ser del 6,7 %, pròxim al de trimestres precedents, els indicadors apunten cap a una desacceleració suau en el futur proper); i iii) les debilitats idiosincràtiques d'emergents fràgils (com Turquia o l'Argentina, on els desequilibris macroeconòmics ja han desembocat en tensions financeres i han començat a perjudicar l'activitat real). En canvi, als EUA el quadre econòmic es manté robust, amb un creixement del PIB del 2,9 % interanual durant el segon trimestre, una taxa d'atur per sota del 4,0 % i taxes d'inflació fermes que reforcen l'estratègia d'increments graduals dels tipus d'interès de la Fed. Així, per a la resta de l'any l'escenari de CaixaBank Research preveu un **creixement del PIB mundial** de prop del 3,8 %, un nivell elevat però lleugerament inferior a l'esperat anteriorment (principalment per una execució una mica menys dinàmica de les economies emergents). A més, el balanç de riscos està esbiaixat en negatiu, especialment per l'accentuació de les tensions comercials entre els EUA i la Xina i l'erosió potencial del sentiment econòmic.

(1) Previsió del 2018 realitzada per CaixaBank Research.

Escenari econòmic europeu, espanyol i portuguès

Els indicadors de l'**eurozona** confirmen que el creixement s'ha suavitzat cap a cotes més pròximes al potencial. Així, durant el segon trimestre el PIB va avançar un 0,4 % intertrimestral (2,1 % interanual), el mateix registre que durant el trimestre anterior però inferior als observats a finals del 2017. Per països, Alemanya va mantenir un bon ritme d'avanç (0,5 % intertrimestral, 1,9 % interanual), clarament superior al de França (un 0,2 % intertrimestral que va sorprendre en negatiu) i Itàlia (també un 0,2 % intertrimestral, però que era esperable i continuista amb el passat). De tota manera, els indicadors mostren que l'**eurozona** està ben consolidada en la fase expansiva del cicle i, a més, es mantenen en nivells favorables, amb la qual cosa cal esperar que, durant els propers trimestres, es continuarà creixent a ritmes semblants (i se situarà el conjunt del 2018 en un 2,1 %, segons les projeccions de CaixaBank Research). No obstant això, **Europa** s'enfronta a reptes importants de caràcter institucional, com les negociacions pel Brexit (en què ambdues parts fixaran durant els propers mesos els termes finals de sortida perquè es faci efectiu l'acord de transició tancat anteriorment) i la incertesa al voltant de la política fiscal de la nova administració italiana.

Per la seva banda, l'economia **espanyola** també ofereix signes de moderació del creixement. Després d'avançar per damunt del 3 % durant tres anys consecutius, en el segon trimestre del 2018 el PIB va créixer un 2,5 % interanual (0,6 % intertrimestral) i els indicadors disponibles suggereixen que el tercer trimestre s'hauria tancat amb un avanç del 2,4 % (0,5 % intertrimestral). Aquesta dinàmica ja es preveia i respon a la dilució de factors temporals que van recolzar l'economia en els últims anys (baix preu del petroli, compressió dels tipus d'interès, depreciació de l'euro i política fiscal relativament expansiva). Encara que s'hi suma un entorn exterior menys pròsper, que frenarà la contribució de la demanda externa, la demanda interna, ben recolzada en el consum i la inversió, continuarà donant suport a un avanç del PIB en cotes sòlides (del 2,5 % en el conjunt del 2018 segons CaixaBank Research).

D'altra banda, a **Portugal** el creixement del PIB es va accelerar lleugerament durant el segon trimestre (2,4 % interanual, +0,2 punts percentuals per damunt del registre del primer trimestre), recolzat per la forta contribució de la demanda interna (mentre que el sector exterior va tenir una contribució negativa pel notable avanç de les importacions). Durant els propers trimestres l'economia portuguesa mantindrà un bon dinamisme, amb avanços lleugerament superiors al 2 %. Hi contribuirà la bona execució del mercat laboral, les xifres del qual continuen sorprenent en positiu, mentre que, en el pla exterior, la moderació del creixement de l'eurozona i un entorn global incert podrien condicionar l'escenari en negatiu.

Escenari de mercats financers

L'**entorn financer** s'ha capgirat i deixa enrere el règim de molt baixa volatilitat dels últims anys, amb una execució erràtica de les borses (amb l'excepció de l'estatunidenca), majors primes de risc i tipus d'interès i debilitat de les divises internacionals davant del dòlar. En part, aquest canvi respon als dubtes relatius a la robustesa del creixement a la Xina, la successió d'amenaces comercials amb els EUA i un repunt de les turbulències financeres en economies emergents fràgils. Tanmateix, el factor de fons és un enduriment global de la política monetària originat, sobre manera, pels EUA. Amb un quadre macroeconòmic estatunidenc robust, la Fed ja ha situat el tipus de referència en l'interval 2,00 % - 2,25 %, amb tres increments del començament d'any ençà, i s'espera un augment més el 2018 i dos més el 2019 (segons l'escenari de CaixaBank Research, que s'alinea amb les expectatives dels inversors).

D'altra banda, a Europa el BCE ha reforçat el compromís amb una retirada molt gradual de l'estímul anunciada al juny i manté les condicions financeres ben ancorades en un terreny acomodaticí malgrat les turbulències viscudes a Itàlia (amb forts repunts de la prima de risc per la incertesa sobre la seva política fiscal), que han tingut un contagi limitat. Específicament, les compres netes d'actius acabaran al desembre del 2018 i no s'esperen pujades del tipus de referència fins a finals del 2019.

Resultats

Compte de pèrdues i guanys del Grup

Evolució interanual

A efectes d'evolució dels epígrafs del compte de resultats, s'ha de considerar que BPI es va integrar per consolidació global l'1 de febrer del 2017 després de la presa de control, i que fins aleshores s'havia consolidat pel mètode de la participació.

En milions d'euros	9M18	9M17	Variació	%
Marge d'interessos	3.671	3.550	121	3,4
Ingressos per dividends	122	126	(4)	(3,8)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	725	488	237	48,8
Comissions netes	1.938	1.867	71	3,8
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	323	287	36	13,0
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegurances	419	354	65	18,2
Altres ingressos i despeses d'explotació	(297)	(181)	(116)	63,9
Marge brut	6.901	6.491	410	6,3
Despeses d'administració i amortització recurrents	(3.466)	(3.343)	(123)	3,7
Despeses extraordinàries	(11)	(109)	98	(90,3)
Marge d'explotació	3.424	3.039	385	12,7
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	3.435	3.148	287	9,1
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(50)	(658)	608	(92,5)
Altres dotacions a provisions	(327)	(800)	473	(58,9)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	(477)	281	(758)	
Resultat abans d'impostos	2.570	1.862	708	38,1
Impost sobre Societats	(720)	(336)	(384)	
Resultat després d'impostos	1.850	1.526	324	21,3
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	82	38	44	
Resultat atribuït al Grup	1.768	1.488	280	18,8

El resultat atribuït durant els nou primers mesos del 2018 creix fins als 1.768 milions d'euros, un +18,8 % respecte del mateix període del 2017.

El marge brut se situa en 6.901 milions d'euros (+6,3 % respecte de l'exercici anterior), impulsat pel creixement dels ingressos *core* fins als 6.183 milions d'euros el 2018 (+4,5 %) i per majors resultats per actius i passius financers i ingressos de participades. Addicionalment, registre el 2017 de l'ingrés derivat de l'acord assolit amb Cecabank per 115 milions d'euros.

Les despeses d'administració i amortització recurrents (+3,7 %) creixen a un ritme inferior als ingressos *core*.

En l'evolució de pèrdues per deteriorament d'actius financers (-92,5 %) incideix la normalització dels indicadors de qualitat de l'actiu i l'alliberament extraordinari de provisions a causa de la millora de la recuperabilitat de deute per 275 milions d'euros aproximadament. Altres dotacions a provisions (-58,9 %) recull el 2018 l'impacte de l'operació de recompra del 51 % de Servihabitat¹ i el 2017 impactes extraordinaris negatius associats a prejubilacions i al sanejament de l'exposició a la Sareb.

Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres recull, entre d'altres, el registre el 2018 de -453 milions d'euros derivat de l'acord de venda de la participació a Repsol (el 2017 el resultat positiu derivat de la combinació de negocis amb BPI per 256 milions d'euros).

(1) L'operació de recompra del 51 % de Servihabitat ha donat lloc a un resultat negatiu de -204 milions d'euros al compte de resultats del 2018 (-152 registrats a l'epígraf "Altres dotacions a provisions" i -52 a "Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres").

Evolució trimestral

En milions d'euros	3T18	2T18	Variació	%	3T17	Variació %
Marge d'interessos	1.239	1.229	10	0,7	1.201	3,1
Ingressos per dividends	1	116	(115)	(99,5)	5	(89,1)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	222	237	(15)	(6,0)	220	1,3
Comissions netes	645	668	(23)	(3,3)	615	4,8
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	30	157	(127)	(80,0)	110	(71,4)
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassurances	137	144	(7)	(5,0)	121	12,8
Altres ingressos i despeses d'explotació	(27)	(159)	132	(82,9)	(61)	(55,6)
Marge brut	2.247	2.392	(145)	(6,0)	2.211	1,7
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1.162)	(1.155)	(7)	0,6	(1.127)	3,2
Despeses extraordinàries	(3)	(5)	2	(38,5)	(3)	4,8
Marge d'explotació	1.082	1.232	(150)	(12,1)	1.081	0,1
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	1.085	1.237	(152)	(12,2)	1.084	0,1
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	198	(109)	307		(186)	
Altres dotacions a provisions	(44)	(233)	189	(80,4)	(37)	25,1
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	(407)	(68)	(339)		(1)	
Resultat abans d'impostos	829	822	7	1,0	857	(3,1)
Impost sobre Societats	(319)	(219)	(100)	45,9	(187)	71,0
Resultat després d'impostos	510	603	(93)	(15,3)	670	(23,8)
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres ¹	40	9	31		21	90,5
Resultat atribuït al Grup	470	594	(124)	(20,8)	649	(27,6)

- En la comparativa del **resultat atribuït del tercer trimestre del 2018 (470 milions d'euros)** respecte del **trimestre anterior** destaquen:

- El marge brut es redueix un 6,0 % a causa, essencialment, dels menors ingressos de participades pel registre del dividend de Telefónica durant el segon trimestre i dels menors guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres. D'altra banda, en el segon trimestre recollia la contribució al Fons Únic de Resolució (FUR) per 97 milions d'euros.

Fortalesa dels ingressos *core* que creixen respecte del trimestre anterior (+0,5 %).

- Les pèrdues per deteriorament d'actius financers inclouen l'esmentat alliberament de provisions en el tercer trimestre. Així mateix, registre en altres dotacions a provisions del resultat negatiu de la recompra del 51 % de Servihabitat durant el trimestre anterior.
- El tercer trimestre inclou, entre d'altres, el resultat negatiu derivat de l'acord de venda de la participació a Repsol a l'epígraf Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres.

- En comparació del **mateix trimestre de l'exercici anterior**, la fortalesa comercial permet un creixement de l'1,7 % del marge brut, malgrat els menors guanys per actius i passius financers el 2018.

Creixement dels ingressos *core* (+4,7 %) amb augment del marge d'interessos (+3,1 %), les comissions (+4,8 %) i els ingressos per assegurances (+12,8 %), amb la base recurrent de despeses (+3,2 %) que creix a un ritme inferior als ingressos *core*.

(1) Inclou interessos minoritaris i, essencialment, el resultat d'activitats interrompudes corresponent a l'aportació de Servihabitat al consolidat des de la seva adquisició al juliol del 2018, en estar pendent de formalització l'operació de venda del negoci immobiliari (-31 milions d'euros).

Rendibilitat sobre actius totals mitjans¹

Dades en %	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Ingressos per interessos	1,77	1,83	1,83	1,83	1,84
Despeses per interessos	(0,50)	(0,55)	(0,54)	(0,61)	(0,57)
Marge d'interessos	1,27	1,28	1,29	1,22	1,27
Ingressos per dividends	0,00	0,12	0,01	0,00	0,01
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	0,23	0,25	0,29	0,04	0,23
Comissions netes	0,66	0,70	0,67	0,65	0,65
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	0,03	0,16	0,15	(0,01)	0,12
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassurances	0,14	0,15	0,15	0,12	0,13
Altres ingressos i despeses d'explotació	(0,03)	(0,17)	(0,13)	(0,25)	(0,08)
Marge brut	2,30	2,49	2,43	1,77	2,33
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1,19)	(1,20)	(1,24)	(1,15)	(1,19)
Despeses d'explotació extraordinàries	(0,00)	(0,01)	0,00	(0,00)	0,00
Marge d'explotació	1,11	1,28	1,19	0,62	1,14
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	1,11	1,29	1,19	0,62	1,14
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	0,20	(0,11)	(0,15)	(0,14)	(0,20)
Altres dotacions a provisions	(0,04)	(0,24)	(0,05)	(0,12)	(0,04)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(0,42)	(0,07)	0,00	(0,12)	0,00
Resultat abans d'impostos	0,85	0,86	0,99	0,24	0,90
Impost sobre Societats	(0,33)	(0,23)	(0,20)	(0,04)	(0,19)
Resultat després d'impostos	0,52	0,63	0,79	0,20	0,71
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	0,04	0,01	0,03	(0,00)	0,03
Resultat atribuït al Grup	0,48	0,62	0,76	0,20	0,68
Actius totals mitjans nets (en milions d'euros)	388.276	385.155	377.143	387.300	376.073

(1) Ingressos/despeses del trimestre anualitzats sobre actius totals mitjans.

Marge brut

Marge d'interessos

- El **marge d'interessos del Grup durant l'any** assoleix els 3.671 milions d'euros (+3,4 % respecte del mateix període del 2017) afectat per la incorporació de BPI al febrer del 2017, que aporta un 0,4 % de creixement.

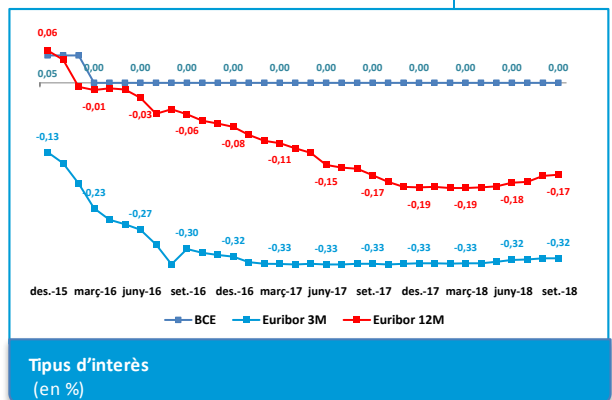
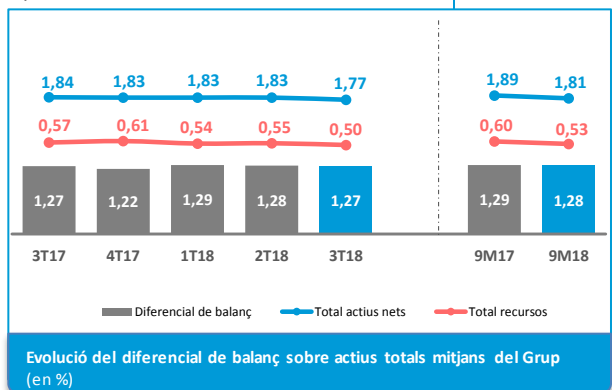
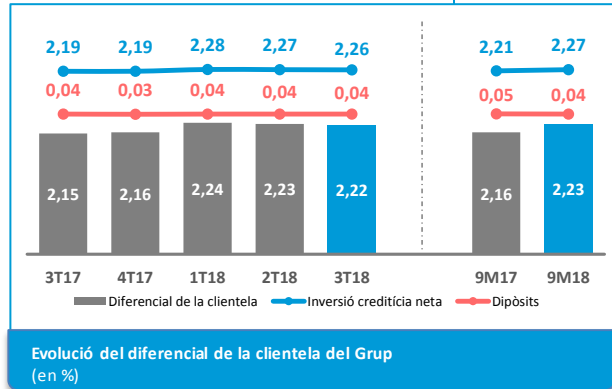
En un entorn de tipus d'interès en mínims, aquest creixement és degut a:

- Millora de la rendibilitat del crèdit en +6 punts bàsics per la producció a tipus superiors a la cartera i el mix cap a segments més rendibles que compensen les reprecacions encara negatives de la cartera hipotecària. L'aplicació de la normativa IFRS9 també contribueix a l'augment del tipus de crèdit.
- Gestió del finançament minorista, que suposa una reducció de -2 punts bàsics en el cost de l'estalvi a venciment i de -1 punt bàsic en l'estalvi a la vista.
- L'estalvi en els costos del finançament institucional per menor preu i el major volum de la cartera de renda fixa compensen la caiguda de la rendibilitat de la renda fixa i l'augment dels costos de l'excés de liquiditat remunerat a tipus negatius.

- En comparació del **trimestre anterior**, el marge d'interessos augmenta un +0,7 % gràcies a:

- Increment dels ingressos de la cartera creditícia per major aportació de les filials creditícies de finançament al consum, juntament amb una nova producció a tipus sensiblement superiors als de la cartera. També hi contribueix la generació d'ingressos per un dia més que en el trimestre anterior.
- Estalvi del cost dels recursos minorista fonamentat en la cancel·lació del deute subordinat *retail* al juny, el decrement del saldo de l'estalvi a termini i al manteniment del tipus de l'estalvi a la vista. Aquests efectes compensen l'augment significatiu del saldo d'estalvi a la vista.

El **diferencial de la clientela** del tercer trimestre disminueix 1 punt bàsic fins al **2,22 %**, a causa del descens en el rendiment del crèdit. El diferencial de balanç se situa 1 punt bàsic per sota del trimestre anterior a causa del decrement del tipus del crèdit i del descens del seu pes en el balanç.

Evolució trimestral de rendiments i càrregues assimilades

En milions d'euros	3T18			2T18			1T18		
	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	23.981	45	0,74	22.360	43	0,76	17.577	43	1,00
Cartera de crèdits (a)	208.805	1.190	2,26	208.857	1.182	2,27	207.592	1.169	2,28
Valors representatius de deute	35.261	92	1,03	34.365	98	1,14	33.160	85	1,04
Altres actius amb rendiment	54.667	393	2,85	55.369	431	3,12	52.152	400	3,11
Resta d'actius	65.562	8		64.204	5		66.662	8	
Total actius mitjos (b)	388.276	1.728	1,77	385.155	1.759	1,83	377.143	1.705	1,83
Intermediaris financers	43.893	(51)	0,46	44.052	(48)	0,44	45.019	(45)	0,40
Recursos de l'activitat minorista (c)	204.189	(18)	0,04	198.910	(18)	0,04	190.216	(17)	0,04
Estalvi a la vista	170.106	(9)	0,02	164.979	(9)	0,02	155.860	(9)	0,02
Estalvi a venciment	34.083	(9)	0,11	33.931	(9)	0,11	34.357	(8)	0,09
Estalvi a termini	31.022	(9)	0,12	31.849	(9)	0,11	32.859	(7)	0,09
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail	3.061			2.082			1.497	(1)	
Emprèstits institucionals i valors negociables	25.941	(65)	1,00	27.200	(66)	0,97	28.246	(69)	0,99
Passius subordinats	6.150	(24)	1,55	7.404	(33)	1,77	6.114	(32)	2,14
Altres passius amb cost	63.557	(320)	2,00	63.780	(356)	2,24	63.023	(328)	2,11
Resta de passius	44.546	(11)		43.809	(9)		44.525	(11)	
Total recursos mitjos (d)	388.276	(489)	0,50	385.155	(530)	0,55	377.143	(502)	0,54
Marge d'interessos		1.239			1.229			1.203	
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		2,22			2,23			2,24	
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,27			1,28			1,29	

En milions d'euros	4T17			3T17		
	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	25.142	48	0,75	15.210	50	1,30
Cartera de crèdits (a)	209.451	1.158	2,19	210.440	1.163	2,19
Valors representatius de deute	32.617	81	0,98	31.577	97	1,22
Altres actius amb rendiment	50.777	494	3,86	50.444	427	3,35
Resta d'actius	69.313	10		68.402	11	
Total actius mitjos (b)	387.300	1.791	1,83	376.073	1.748	1,84
Intermediaris financers	59.416	(51)	0,34	41.725	(55)	0,52
Recursos de l'activitat minorista (c)	187.178	(16)	0,03	195.983	(22)	0,04
Estalvi a la vista	151.289	(10)	0,03	158.164	(13)	0,03
Estalvi a venciment	35.889	(6)	0,06	37.818	(9)	0,09
Estalvi a termini	34.629	(6)	0,06	35.986	(9)	0,09
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail	1.260			1.833		
Emprèstits institucionals i valors negociables	27.069	(72)	1,06	26.514	(75)	1,12
Passius subordinats	6.005	(34)	2,27	6.305	(38)	2,38
Altres passius amb cost	61.252	(411)	2,66	60.093	(349)	2,31
Resta de passius	46.380	(11)		45.453	(8)	
Total recursos mitjos (d)	387.300	(595)	0,61	376.073	(547)	0,57
Marge d'interessos		1.196			1.201	
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		2,16			2,15	
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,22			1,27	

Per a la correcta interpretació s'han de tenir en compte els aspectes següents:

- D'acord amb la normativa comptable, els ingressos derivats de l'aplicació de tipus negatius s'imputen segons la seva naturalesa. La rúbrica d'intermediaris financers de l'actiu recull els interessos negatius dels saldos d'intermediaris financers del passiu, els més significatius dels quals són els ingressos del finançament TLTRO II. De forma simètrica, la rúbrica d'intermediaris financers del passiu recull els interessos negatius dels saldos d'intermediaris financers de l'actiu. Només el net entre ingressos i despeses de les dues rúbriques té significació econòmica.
- Els epígrafs "Altres actius amb rendiment" i "Altres passius amb cost" recullen principalment l'activitat asseguradora de vida estalvi del Grup.

Comissions

- Els **ingressos per comissions creixen fins als 1.938 milions d'euros**, un +3,8 % respecte del mateix període de l'exercici anterior:

- Les **comissions bancàries, valors i altres** assoleixen els 1.113 milions d'euros i inclouen ingressos d'operacions de valors, les comissions derivades de transaccionalitat, així com les de risc, gestió de dipòsits, mitjans de pagament i banca d'inversió.

L'evolució en comparació dels nou primers mesos del 2017 (-4,0 %) està afectada, entre d'altres, per menors comissions en banca d'inversió i per majors comissions pagades per acords de distribució vinculats al finançament al consum.

L'evolució trimestral està marcada, entre d'altres, per l'estacionalitat pròpia del tercer trimestre amb menors comissions de banca d'inversió. Tanmateix, en comparació del mateix trimestre de l'exercici anterior augmenten un 0,2 %.

- Les **comissions de fons d'inversió, carteres i SICAV** se situen en 415 milions d'euros (+16,3 %) per l'increment sostingut del patrimoni gestionat i per l'evolució del mix de producte. Creixement del +12,4 % respecte del mateix trimestre de l'exercici anterior.
- **Creixement de les comissions per gestió de plans de pensions del 7,4 %**, fins als 161 milions d'euros, amb augment del patrimoni gestionat a través d'una àmplia oferta de productes. Les comissions es mantenen en nivells similars als del mateix trimestre de l'exercici anterior i augmenten un 7,0 % respecte del segon trimestre d'aquest exercici.
- **Augment de les comissions per comercialització d'assegurances fins als 249 milions d'euros (+23,4 %)**, +17,0 % respecte del mateix trimestre de l'exercici anterior, tot i que es redueixen respecte del segon trimestre (-8,1 %) a causa de l'estacionalitat.

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Comissions bancàries, valors i altres	1.113	1.158	(4,0)	371	389	353	363	369
Fons d'inversió, carteres i sicav's	415	357	16,3	141	142	132	134	126
Plans de pensions	161	151	7,4	54	50	57	62	53
Comercialització d'assegurances	249	201	23,4	79	87	83	73	67
Comissions netes	1.938	1.867	3,8	645	668	625	632	615

Ingressos de la cartera de participades

- Els **ingressos de la cartera de participades se situen en 847 milions d'euros**. Inclouen els resultats de les entitats valorades pel mètode de la participació i els ingressos per dividendes.
- Els resultats de les entitats valorades pel mètode de la participació (+48,8 %) estan marcats per l'evolució del negoci i per aspectes singulars:
 - Al gener del 2017, registre del resultat atribuït derivat de la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA (-97 milions d'euros), originat principalment per la imputació d'ajustos de valoració per diferències de conversió al compte de resultats de BPI anteriorment reconegudes al seu patrimoni.
 - Resultat incorporat pel mètode de la participació de BFA durant els primers nou mesos del 2018 per import de 221 milions d'euros (dels quals 150 milions d'euros corresponen a impactes extraordinaris en resultats derivats, entre d'altres, de la devaluació de la divisa anglesa). En el quart trimestre del 2017, registre de -68 milions d'euros (que incloïen resultats extraordinaris per import de -119 milions d'euros) associats, entre d'altres, a l'impacte estimat d'aplicar (d'acord amb la NIC 29) els efectes inflacionaris d'Angola als estats financers de BFA.
- Els ingressos per dividendes inclouen durant el segon trimestre d'ambdós exercicis 104 milions d'euros corresponents a Telefónica.

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Ingressos per dividendes	122	126	(3,8)	1	116	5	1	5
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	725	488	48,8	222	237	266	38	220
Ingressos de la cartera de participades	847	614	37,9	223	353	271	39	225

Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres

- Els **guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** augmenten fins als 323 milions d'euros (+13,0 %) i inclouen, entre d'altres, la materialització de plusvàlues latents d'actius financers disponibles per a la venda.

Així mateix, el segon trimestre del 2018 inclou el resultat derivat de l'operativa de cobertures associades a les obligacions subordinades amortitzades anticipadament i, durant el primer trimestre, el registre de la revaloració de la participació de BPI a Viacer en el context de la seva desinversió.

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	323	287	13,0	30	157	136	(5)	110

Ingressos i despeses emparats per contractes d'assegurança o reassegurança

- Creixement sostingut dels ingressos derivats de l'activitat d'assegurances de vida risc fins als 419 milions d'euros (+18,2 % l'any; +12,8 % respecte del mateix trimestre de l'exercici anterior).

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurança o reassegurança	419	354	18,2	137	144	138	118	121

Altres ingressos i despeses d'explotació

• **Altres ingressos i despeses d'explotació** (-297 milions d'euros) inclou, entre d'altres, ingressos i càrregues de filials no immobiliàries, ingressos per lloguers i despeses per la gestió dels immobles adjudicats i contribucions, taxes i impostos. Pel que fa a aquests últims, la seva meritació provoca estacionalitat en l'evolució trimestral de l'epígraf:

- El segon trimestre del 2018 inclou la contribució al Fons Únic de Resolució (FUR) per import de 97 milions d'euros¹.
- Registre en el primer trimestre de cada exercici d'una estimació de l'impost de béns immobles (48 milions d'euros estimats per al 2018).
- Contribució al Fons de Garantia de Dipòsits (FGD) registrada en el quart trimestre del 2017 per 214 milions d'euros.

Després de l'adquisició de Servihabitat, les despeses immobiliàries es redueixen en el tercer trimestre, entre d'altres, per l'eliminació dels costos de gestió i administració de la cartera en el consolidat.

Adicionalment, s'han de considerar altres ingressos per import de 115 milions d'euros derivats de l'acord amb Cecabank en el segon trimestre del 2017.

(1) Inclou la contribució de BPI per valor de 5 milions d'euros al Fundo de Resolução portuguès.

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
FUR/ FGD	(97)	(90)	7,8		(97)		(214)	
Altres ingressos i despeses immobiliàries (inclou IBI)	(118)	(154)	(23,7)	3	(34)	(87)	(46)	(33)
Altres	(82)	63		(30)	(28)	(24)	11	(28)
Altres ingressos i despeses d'explotació	(297)	(181)	63,9	(27)	(159)	(111)	(249)	(61)

Despeses d'administració i amortització

• Les despeses d'administració i amortització recurrents se situen en 3.466 milions d'euros, +3,7 % (+3,3 % respecte del mateix període de l'exercici anterior sense considerar la incorporació de la base de costos de BPI). Creixement de la despesa a un ritme inferior que el total d'ingressos (marge brut +6,3 %) i que els ingressos core (+4,5 %).

Les despeses generals creixen en l'any principalment per la transformació del model de distribució, l'expansió del negoci internacional, una major despesa en tecnologia i nous requeriments normatius.

Les amortitzacions es redueixen com a conseqüència, entre d'altres, del sanejament d'intangibles portat a terme durant el quart trimestre del 2017.

• Les despeses extraordinàries estan associades a la integració de BPI (11 milions d'euros el 2018 i 109 milions d'euros durant el mateix període de l'exercici 2017).

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Marge Brut	6.901	6.491	6,3	2.247	2.392	2.262	1.731	2.211
Despeses de personal	(2.204)	(2.146)	2,7	(741)	(732)	(731)	(729)	(720)
Despeses generals	(961)	(867)	10,8	(320)	(324)	(317)	(298)	(296)
Amortitzacions	(301)	(330)	(8,7)	(101)	(99)	(101)	(97)	(111)
Despeses d'administració i amortitzacions recurrents	(3.466)	(3.343)	3,7	(1.162)	(1.155)	(1.149)	(1.124)	(1.127)
Despeses extraordinàries	(11)	(109)	(90,3)	(3)	(5)	(3)	(1)	(3)

Ratio d'eficiència	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries (%) ²	53,2	53,0	52,7	54,3	51,8
Ratio d'eficiència (%) ²	53,3	53,1	53,9	55,7	53,1

(2) Últims dotze mesos.

Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres dotacions a provisions

- Menors **dotacions per a insolvències** (-92,5 %) en el procés de normalització dels indicadors de qualitat de l'actiu i aspectes singulars.

Les pèrdues per deteriorament d'actius financers del tercer trimestre presenten un ingrés net de 198 milions d'euros, que inclou la reversió de provisions per valor de 275 milions d'euros aproximadament, associats a l'actualització del valor recuperable de l'exposició en un gran acreditat.

El cost del risc (12 mesos) es redueix fins al 0,08 % (0,20 % sense considerar la reversió esmentada).

- Altres dotacions a provisions** recull, principalment, la cobertura per a contingències i el deteriorament d'altres actius.

Durant el segon trimestre del 2018, derivat de l'operació de recompra del *servicer*, registre d'una provisió de 152 milions d'euros corresponent a la diferència entre el preu de recompra a TPG del 51 % i el valor raonable estimat per a aquesta participació.

El 2017 incloïa, entre d'altres, el registre de 455 milions d'euros associats a prejubilacions (152 i 303 milions d'euros en el primer i segon trimestre de l'exercici, respectivament) i 154 milions de sanejament de l'exposició a la Sareb en el primer trimestre. En el quart trimestre del 2017, registre de dotacions per contingències legals amb criteris conservadors.

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Dotacions per a insolvències	(50)	(658)	(92,5)	198	(109)	(139)	(141)	(186)
Altres dotacions a provisions	(327)	(800)	(58,9)	(44)	(233)	(50)	(112)	(37)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres dotacions a provisions	(377)	(1.458)	(74,1)	154	(342)	(189)	(253)	(223)

Guany/pèrdues en la baixa d'actius i altres

- Guany/pèrdues en la baixa d'actius i altres** recull, essencialment, els resultats d'operacions singulars formalitzades i resultats per vendes d'actius i sanejaments. La seva evolució reflecteix:

- Resultats immobiliaris per -53 milions d'euros afectats pel deteriorament del 49 % de la participació anteriorment mantinguda a Servihabitat per adequar el seu valor en llibres al nou valor raonable (-52 milions d'euros).

Durant el quart trimestre del 2017 incideix l'actualització de paràmetres dels models interns.

- A l'epígraf d'altres s'hi inclou en el tercer trimestre del 2018 el registre del resultat negatiu derivat de l'acord de venda de la participació a Repsol (453 milions d'euros) i el benefici procedent de la venda del negoci d'adquirença (Terminal Punt de Venda) de BPI a Comercia Global Payments (+58 milions d'euros).

El 2017 destaca el resultat derivat de la combinació de negocis amb BPI durant el primer trimestre (+256 milions d'euros).

En milions d'euros	9M18	9M17	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Resultats immobiliaris	(53)	47	(2)	(53)	2	(41)	6
Altres	(424)	234	(405)	(15)	(4)	(76)	(7)
Guany / pèrdues en la baixa d'actius i altres	(477)	281	(407)	(68)	(2)	(117)	(1)

Activitat

Balanç

Els **actius totals del Grup se situen en 387.751 milions d'euros** el 30 de setembre del 2018, -2,1 % durant el trimestre (+1,3 % respecte del balanç d'obertura després de la implantació de la normativa IFRS9 l'1 de gener del 2018):

En milions d'euros	30.09.18	30.06.18	Var. en %	01.01.18	Var. en %
- Efectiu, saldos en efectiu a bancs centrals i altres dipòsits a la vista	19.750	22.670	(12,9)	20.155	(2,0)
- Actius financers mantinguts per a negociar	9.068	10.077	(10,0)	9.641	(5,9)
- Actius financers no destinats per a negociació valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis a resultats	739	744	(0,7)	822	(10,1)
<i>Instruments de patrimoni</i>	239	235	1,7	284	(15,8)
<i>Valors representatius de deute</i>	147	145	1,4	148	(0,7)
<i>Préstecs i bestretes</i>	353	364	(3,0)	390	(9,5)
- Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	20.685	20.027	3,3	19.857	4,2
- Actius financers a cost amortitzat	240.826	243.492	(1,1)	234.978	2,5
<i>Entitats de crèdit</i>	7.908	8.945	(11,6)	7.091	11,5
<i>Clientela</i>	215.972	217.623	(0,8)	215.090	0,4
<i>Valors representatius de deute</i>	16.946	16.924	0,1	12.797	32,4
- Derivats - comptabilitat de cobertures	1.993	2.053	(2,9)	2.597	(23,3)
- Inversions en negocis conjunts i associades	3.445	6.215	(44,6)	6.224	(44,6)
- Actius afectes al negoci assegurador ¹	61.938	60.905	1,7	58.194	6,4
- Actius tangibles	6.288	6.338	(0,8)	6.480	(3,0)
- Actius intangibles	3.820	3.819	0,0	3.805	0,4
- Actius no corrents i grups alienables classificats com mantinguts per a la venda	5.501	5.646	(2,6)	6.069	(9,4)
- Resta actius	13.698	14.131	(3,1)	13.816	(0,9)
Total actiu	387.751	396.117	(2,1)	382.638	1,3
Passiu	363.398	372.018	(2,3)	358.511	1,4
- Passius financers mantinguts per a negociar	8.618	9.328	(7,6)	8.605	0,2
- Passius financers a cost amortitzat	284.104	291.402	(2,5)	280.897	1,1
<i>Dipòsits de Bancs Centrals i Entitats de Crèdit</i>	41.004	42.145	(2,7)	43.196	(5,1)
<i>Dipòsits de la clientela</i>	209.788	215.632	(2,7)	203.608	3,0
<i>Valors representatius de deute emessos</i>	29.327	29.294	0,1	29.919	(2,0)
<i>Altres passius financers</i>	3.985	4.331	(8,0)	4.174	(4,5)
- Passius afectes al negoci assegurador ¹	60.314	60.438	(0,2)	57.991	4,0
- Provisions	4.669	4.889	(4,5)	5.009	(6,8)
- Resta passius	5.693	5.961	(4,5)	6.009	(5,3)
Patrimoni net	24.353	24.099	1,1	24.127	0,9
- Fons propis	25.104	24.658	1,8	23.665	6,1
- Interessos minoritaris	183	200	(8,5)	439	(58,3)
- Altre resultat global acumulat	(934)	(759)	23,1	23	
Total passiu i patrimoni net	387.751	396.117	(2,1)	382.638	1,3

NOTA: el balanç que es presenta a efectes comparatius l'1 de gener i el 30 de juny del 2018 després de la implantació de la normativa IFRS9 s'ha elaborat prenent en consideració les polítiques comptables vigents en la data d'aquest informe financer. El total actiu i patrimoni net del balanç del tancament del 2017, és a dir, previ a l'aplicació de la normativa IFRS9, era de 383.186 i 24.683 milions d'euros, respectivament.

(1) D'acord amb el que estableixen les modificacions de la normativa IFRS4, el Grup ha decidit aplicar l'exempció temporal de la IFRS9 en el cas de les inversions financeres de les companyies asseguradores del Grup per a aquells períodes anteriors a l'1 de gener del 2021, a l'espera de l'entrada en vigor de la nova norma NIIF 17 - Contractes d'assegurança, que regularà la presentació i valoració dels contractes d'assegurança (incloses les provisions tècniques). Com a conseqüència, aquestes inversions queden agrupades a l'epígraf "Actius afectes al negoci assegurador" del balanç. Per tal de facilitar la comparació de la informació, també s'han agrupat els saldos de les provisions tècniques corresponents a *unit links* i Renda Vitalícia Inversió Flexible (part gestionada), de manera que queden incloses a l'epígraf "Passius afectes al negoci assegurador".

Crèdit a la clientela

El **crèdit brut a la clientela** se situa en **223.465 milions d'euros** (-0,2 %) i la **cartera sana** creix un 0,8 % el 2018.

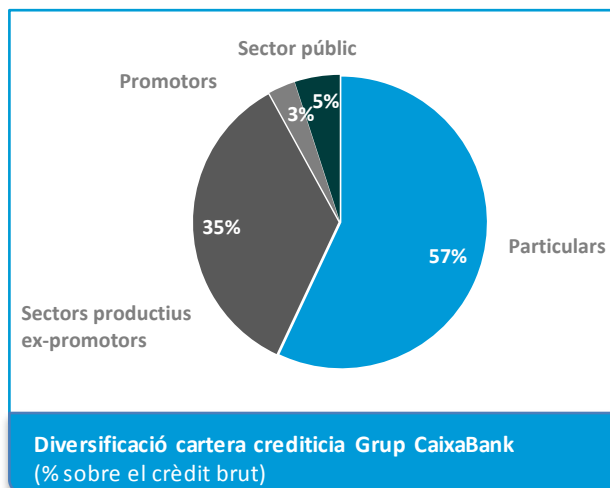
En milions d'euros	30.09.18	30.06.18	Var. %	31.12.17	Var. %
Crèdits a particulars	127.601	129.758	(1,7)	128.490	(0,7)
Compra habitatge	92.456	93.174	(0,8)	94.187	(1,8)
Altres finalitats	35.145	36.584	(3,9)	34.303	2,5
<i>Del qual: Consum a Espanya</i>	<i>11.472</i>	<i>10.978</i>	<i>4,5</i>	<i>9.929</i>	<i>15,5</i>
Crèdits a empreses	83.872	83.022	1,0	83.463	0,5
Sectors productius ex-promotors	76.963	75.876	1,4	76.362	0,8
Promotors	6.909	7.146	(3,3)	7.101	(2,7)
Sector Públic	11.992	12.964	(7,5)	11.998	(0,1)
Crèdits a la clientela, brut¹	223.465	225.744	(1,0)	223.951	(0,2)
<i>Del qual:</i>					
<i>Crèdit sa</i>	<i>211.830</i>	<i>213.520</i>	<i>(0,8)</i>	<i>210.154</i>	<i>0,8</i>
Fons per a insolvències	(6.296)	(6.878)	(8,5)	(6.832)	(7,8)
Crèdits a la clientela, net	217.169	218.866	(0,8)	217.119	0,0
Riscos contingents	13.787	13.436	2,6	13.983	(1,4)

(1) Vegeu "Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió" a "Annexos - Glossari".

Reducció trimestral de la cartera sana (-0,8 %), que **es manté estable** aïllant l'impacte derivat de l'avançament a pensionistes al juny. Si s'exclou aquest efecte, el crèdit sa al sector privat, és a dir, exclouent el sector públic, creix un 0,4 % durant el trimestre.

En l'evolució per segments destaca:

- El **crèdit per comprar un habitatge (-0,8 %)** continua marcat pel despallanquejament de les famílies en un trimestre amb l'estacionalitat habitual del mes d'agost en la nova producció.
- El **crèdit a particulars – altres finalitats** augmenta un 0,4 % durant el trimestre aïllant l'efecte de l'avançament a pensionistes al juny, essencialment impulsat pel crèdit al consum a Espanya (+4,5 % durant el trimestre i +15,5 % durant l'any).
- El finançament a **empreses - sectors productius ex-promotors** augmenta un 1,4 % durant el trimestre (+0,8 % al llarg de l'any).
- El pes del **finançament a promotors** sobre la cartera de crèdit se situa en el 3,1 % el 30 de setembre del 2018, encara afectat per la gestió dels actius problemàtics.
- Disminució de l'exposició al **sector públic** durant el trimestre (-7,5 %), estable al llarg de l'any, a causa d'operacions singulars.

Recursos de clients

Els recursos de clients creixen fins als 363.621 milions d'euros, +4,1 % al llarg de l'any, amb un augment del +4,5 % dels recursos en balanç i del +2,9 % dels actius sota gestió.

En milions d'euros	30.09.18	30.06.18	Var. %	31.12.17	Var. %
Recursos de l'activitat de clients	203.473	208.654	(2,5)	196.611	3,5
Estalvi a la vista	172.002	175.960	(2,2)	158.772	8,3
Estalvi a termini ¹	31.471	32.694	(3,7)	35.793	(12,1)
Passius subordinats retail ²				2.046	(100,0)
Passius per contractes d'assegurances	52.032	51.483	1,1	49.965	4,1
Cessió temporal d'actius i altres	3.263	2.440	33,7	968	
Recursos de balanç	258.768	262.577	(1,5)	247.544	4,5
Fons d'inversió, carteres i Sicav's	68.912	68.272	0,9	66.882	3,0
Plans de pensions	30.426	30.044	1,3	29.669	2,6
Actius sota gestió	99.338	98.316	1,0	96.551	2,9
Altres comptes	5.515	5.270	4,6	5.363	2,8
Total recursos de clients³	363.621	366.163	(0,7)	349.458	4,1

(1) Inclou emprèstits retail per import de 589 milions d'euros el 30 de setembre del 2018.

(2) Amortització total anticipada de l'emissió d'obligacions subordinades sèrie I/2012 en el segon trimestre del 2018. Vegeu l'apartat "Fets rellevants dels nou primers mesos del 2018".

(3) Vegeu "Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió" a "Annexos - Glossari".

- Reducció dels recursos totals durant el trimestre (-0,7 %) amb especial incidència dels **recursos en balanç (-1,5 %)**, que disminueixen per l'impacte de grans comptes i per l'habitual estacionalitat positiva del trimestre anterior a causa de les pagues dobles, entre d'altres.

- Reducció del 2,2 % de l'**estalvi a la vista** fins als 172.002 milions d'euros i de l'**estalvi a termini** (-3,7 %) fins als 31.471 milions d'euros, en un entorn de tipus d'interès en mínims en la renovació de venciments.

- Increment dels **passius per contractes d'assegurances**⁴ (+1,1 %) donada la intensa activitat comercial.

CaixaBank manté el seu lideratge amb una quota⁵ de mercat en assegurances d'estalvi del 27,1 %.

- Els **actius sota gestió** augmenten durant el trimestre fins als 99.338 milions d'euros (+1,0 %), malgrat la volatilitat dels mercats des de l'inici de l'any:

- **Increment del patrimoni gestionat en fons d'inversió, carteres i SICAV** fins als 68.912 milions d'euros (+0,9 % en el trimestre), associat essencialment a noves subscripcions.

- **Els plans de pensions** se situen en 30.426 milions d'euros (+1,3 % durant el trimestre).

CaixaBank manté una quota⁵ en fons d'inversió del 17,0 % i en plans de pensions del 24,2 %.

- Altres comptes inclou, entre d'altres, recursos transitoris associats a transferències i recaptació.

(4) No inclou l'impacte de la variació de valor dels actius financers associats, llevat dels unit links.

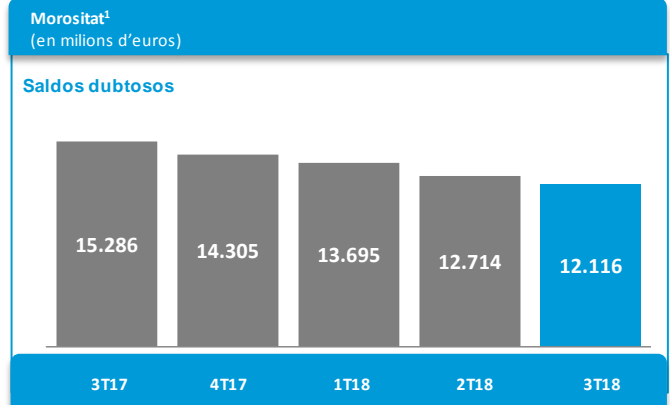
(5) Última informació disponible. Dades d'elaboració pròpia. Font: ICEA/INVERCO. Quota de mercat a Espanya.

Gestió del risc

Qualitat del risc de crèdit

Morositat

- La ràtio de morositat es redueix fins al **5,1 %** (6,0 % al desembre del 2017).
- Els saldos dubtosos disminueixen fins als 12.116 milions d'euros després de la gestió activa de la morositat, que inclou, a més de la normalització dels indicadors de qualitat de l'actiu, la venda de carteres. **Reducció de -2.189 milions d'euros al llarg de l'any (-598 milions d'euros en el trimestre).**

(1) Càlculs considerant crèdits i riscos contingents.

Ràtio de morositat per segments

	3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Crèdits a particulars	5,2%	5,2%	5,3%	5,0%	4,9%
Habitatge	4,3%	4,2%	4,2%	4,1%	3,9%
Altres finalitats	8,0%	7,9%	8,0%	7,4%	7,5%
<i>del qual Consum a Espanya</i>	3,8%	4,2%	4,4%	4,1%	4,3%
Crèdits a empreses	9,4%	8,3%	7,7%	6,8%	6,3%
Sectors productius ex-promotors	7,9%	7,1%	6,5%	5,8%	5,4%
Promotors	23,4%	21,7%	21,1%	17,4%	16,7%
Sector Públic	1,6%	1,4%	0,8%	0,6%	0,6%
Ràtio morositat (crèdits + avals)	6,4%	6,0%	5,8%	5,3%	5,1%

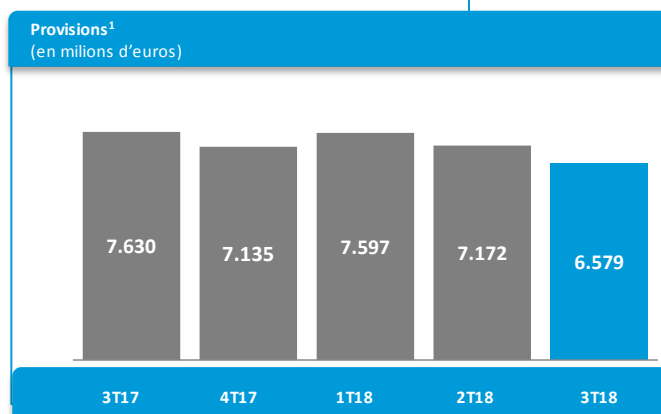
La ràtio de morositat relativa a "Altres finalitats" està afectada al tancament del segon trimestre pels avançaments a pensionistes, que suposen un increment i una reducció posterior del volum de crèdit en el segon i tercer trimestre, respectivament. Sense aquest efecte, la ràtio de morositat d'"Altres finalitats" del 2T18 se situa en el 7,7 %.

Deutors dubtosos (crèdits i riscos contingents), entrades i sortides

En milions d'euros	3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Saldo inicial del període	15.492	15.286	14.305	13.695	12.714
Entrades a dubtosos	1.056	1.235	834	806	886
Sortides de dubtosos	(1.262)	(2.216)	(1.444)	(1.787)	(1.484)
dels quals fallits	(203)	(222)	(266)	(201)	(100)
Saldo final del període	15.286	14.305	13.695	12.714	12.116

Fons per a insolvències

- Els fons per a insolvències del Grup el 30 de setembre se situen en 6.579 milions d'euros.
- L'evolució dels fons per a insolvències reflecteix l'entrada en vigor de la normativa IFRS9 l'1 de gener del 2018, que va suposar un increment de les provisions per a riscos de crèdit per import de 791 milions d'euros. Així mateix, en l'evolució dels fons hi influeixen els ajustos del valor recuperable de les exposicions creditícies, la cancel·lació de deute derivat de la compra i l'adjudicació d'immobles i la baixa d'actius i traspasos a fallits.

(1) Inclou crèdits i riscos contingents.

Moviment del fons per a insolvències

En milions d'euros	3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Saldo inicial del període	7.732	7.630	7.135	7.597	7.172
Dotacions per a insolvències	186	141	139	109	(198)
Usos i sanejaments	(227)	(576)	(399)	(489)	(367)
Traspasos i altres variacions	(61)	(60)	(69)	(45)	(28)
Aplicació IFRS9			791		
Saldo final del període	7.630	7.135	7.597	7.172	6.579

Classificació per stages del crèdit brut i provisió

Seguidament es presenta l'exposició de la cartera creditícia, així com les provisions associades, classificades sobre la base de les diferents categories de risc establertes a la normativa IFRS9:

30 setembre de 2018 En milions d'euros	Exposició de la cartera				Provisions			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	TOTAL	Stage 1	Stage 2	Stage 3	TOTAL
Crèdit	195.836	15.994	11.635	223.465	(1.049)	(690)	(4.557)	(6.296)
Riscos contingents	12.693	613	481	13.787	(86)	(21)	(176)	(283)
Total crèdit i riscos contingents	208.529	16.607	12.116	237.252	(1.135)	(711)	(4.733)	(6.579)

30 juny de 2018 En milions d'euros	Exposició de la cartera				Provisions			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	TOTAL	Stage 1	Stage 2	Stage 3	TOTAL
Crèdit	196.817	16.703	12.224	225.744	(1.061)	(728)	(5.089)	(6.878)
Riscos contingents	12.376	570	490	13.436	(89)	(22)	(183)	(294)
Total crèdit i riscos contingents	209.193	17.273	12.714	239.180	(1.150)	(750)	(5.272)	(7.172)

Refinançaments

En milions d'euros	30.09.2018		30.06.2018		
	Total	dels quals: Dubtosos	Total	dels quals: Dubtosos	
Particulars		5.692	3.689	5.857	3.853
Empreses (ex-promotor)		3.683	2.262	3.873	2.374
Promotors		1.111	740	1.173	751
Sector Públic		219	22	237	24
Total		10.705	6.713	11.140	7.002
Provisions		2.508	2.308	2.657	2.452

Actius immobiliaris adjudicats a Espanya

- La cartera d'**adjudicats nets disponibles per a la venda** se situa en 5.346 milions d'euros (-799 i -207 milions d'euros en els dotze últims mesos i en el trimestre, respectivament). **Ràtio de cobertura¹ del 59 %** i ràtio de cobertura comptable¹ del 51 %. Els drets de rematada d'immobles procedents de subhasta (275 i 311 milions d'euros nets el 30 de setembre i el 30 de juny del 2018, respectivament) no s'inclouen en els actius adjudicats disponibles per a la venda.

Excloent-ne els immobles inclosos en l'operació de venda del negoci immobiliari², la cartera neta d'adjudicats disponibles per a la venda assoleix els 608 milions d'euros al tancament del tercer trimestre (522 milions d'euros el 30 de juny del 2018).

- La cartera de **lloguer** se situa en 2.763 milions d'euros nets de provisions, -267 milions d'euros al llarg de l'any, que inclou la venda d'una cartera d'actius immobiliaris en lloguer durant el segon trimestre per import de 226 milions d'euros.
- El **total de vendes³ d'immobles el 2018 assoleix els 1.572 milions d'euros**, +50 % en comparació del mateix període del 2017 (+28 % sense incloure la venda de cartera esmentada anteriorment).

(1) Vegeu definició a "Annexos – Glossari".

(2) Vegeu l'apartat "Fets rellevants dels nou primers mesos del 2018".

(3) A preu de venda.

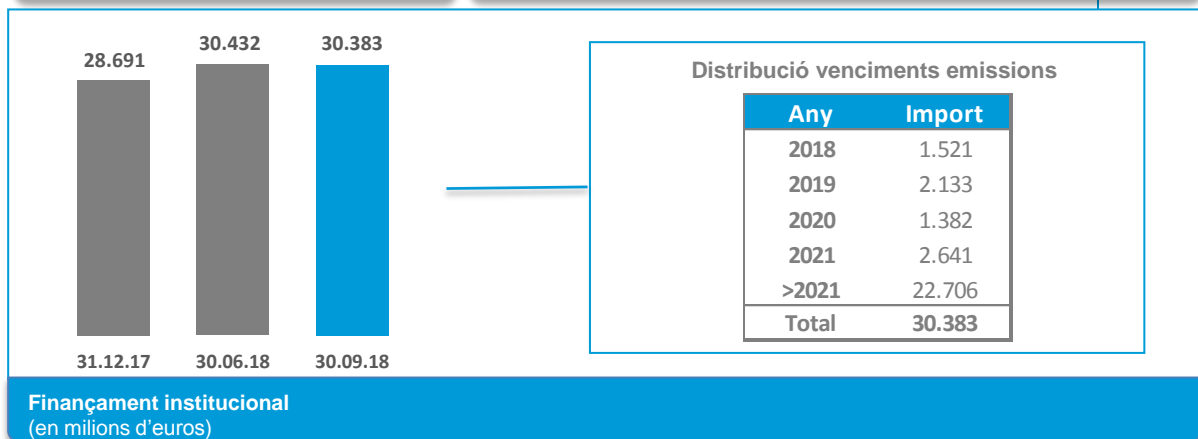
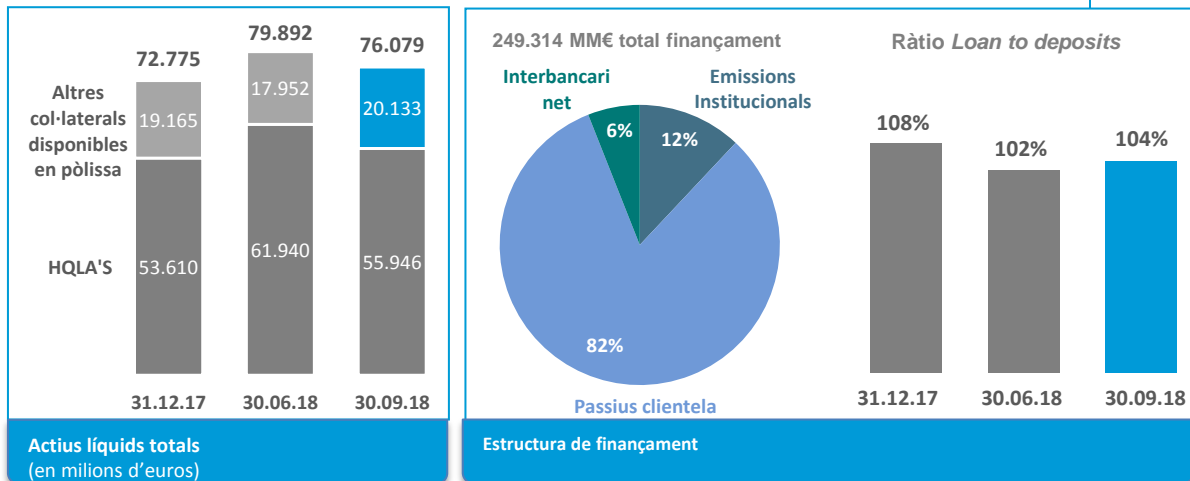
Detall dels actius immobiliaris adjudicats i cobertures associades

En milions d'euros	Valor comptable net	Cobertura	30.09.18		
			Cobertura %	Provisions comptables	Cobertura comptable %
Procedents de finançaments destinats a empreses de construcció i promoció immobiliària	2.998	(5.721)	66	(3.944)	57
Edificis acabats	1.541	(1.629)	51	(1.303)	46
Habitatge	1.191	(1.145)	49	(939)	44
Resta	350	(484)	58	(364)	51
Edificis en construcció	325	(537)	62	(446)	58
Habitatge	256	(411)	62	(355)	58
Resta	69	(126)	65	(91)	57
Sòl	1.132	(3.555)	76	(2.195)	66
Terrenys urbanitzats	606	(1.509)	71	(940)	61
Resta de sòl	526	(2.046)	80	(1.255)	70
Procedents de finançaments hipotecaris a llars per l'adquisició de vivenda	1.560	(1.236)	44	(907)	37
Resta	788	(775)	50	(645)	45
Total	5.346	(7.732)	59	(5.496)	51

En milions d'euros	Valor comptable net	Cobertura	30.06.18		
			Cobertura %	Provisions comptables	Cobertura comptable %
Procedents de finançaments destinats a empreses de construcció i promoció immobiliària	3.132	(5.870)	65	(4.031)	56
Edificis acabats	1.604	(1.689)	51	(1.328)	45
Habitatge	1.242	(1.187)	49	(954)	43
Resta	362	(502)	58	(374)	51
Edificis en construcció	337	(559)	62	(460)	58
Habitatge	261	(433)	62	(367)	58
Resta	76	(126)	62	(93)	55
Sòl	1.191	(3.622)	75	(2.243)	65
Terrenys urbanitzats	641	(1.544)	71	(975)	60
Resta de sòl	550	(2.078)	79	(1.268)	70
Procedents de finançaments hipotecaris a llars per l'adquisició de vivenda	1.603	(1.269)	44	(924)	37
Resta	818	(788)	49	(657)	45
Total	5.553	(7.927)	59	(5.612)	50

D'altra banda, els **actius adjudicats nets de BPI** assoleixen el 30 de setembre del 2018 els 35 milions d'euros (41 milions d'euros el 30 de juny del 2018).

Liquiditat i estructura de finançament

- Els actius líquids totals se situen en **76.079 milions d'euros** el 30 de setembre del 2018, amb un creixement de 3.304 milions d'euros al llarg de l'any.
- La **liquidity coverage ratio** mitjana del Grup (LCR)¹ el 30 de setembre del 2018 és del **193 %**, molt per sobre del mínim puntual requerit del 100 % a partir de l'1 de gener del 2018.
- Sòlida estructura de finançament minorista amb una ràtio de **loan to deposits del 104 %**.
- El **saldo disposat** de la pòlissa del BCE el 30 de setembre del 2018 es redueix fins als **28.183 milions d'euros** corresponents a finançament TLTRO II. En el tercer trimestre s'ha produït un venciment de 637 milions d'euros de finançament TLTRO I de BPI.
- **Finançament institucional**² per valor de 30.383 milions d'euros amb **accés exitós de CaixaBank** als mercats durant l'exercici 2018 a través d'emissions de diferents instruments de deute.
- La capacitat d'emissió no utilitzada de cèdules hipotecàries i territorials de CaixaBank, SA assoleix els 4.090 milions d'euros al tancament de setembre del 2018.

(1) Mitjana últims dotze mesos.

(2) Vegeu "Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió" a "Annexos - Glossari".

Informació sobre les emissions realitzades durant els primers nou mesos del 2018 pel Grup

En milions d'euros						
Emissió	Import total	Import	Venciment	Cost ¹	Demanda	Emissor
		1.000	10 anys	1,116 % (midswap +0,22 %)	1.350	CaixaBank
		125	14 anys	1,747 % (midswap +0,31%)		CaixaBank
Cèdules hipotecàries	1.625	50	14 anys	1,744 % (midswap +0,31%)	Privada	CaixaBank
		75	14 anys	1,754 % (midswap +0,30%)	Privada	CaixaBank
		375	14 anys	1,559 % (midswap +0,32 %)	400	CaixaBank
Deute senior	1.000	1.000	5 anys i 3 messos	0,836 % (midswap +0,48 %)	2.200	CaixaBank
Additional Tier 1	1.250	1.250	Perpetu	5,354 %	3.500	CaixaBank
Deute subordinat Tier2	1.000	1.000	12 anys	2,323 % (midswap +1,68%)	2.299	CaixaBank
Obrigações hipotecárias	250	250	7 anys	Euribor 6 meses +0,30%	Privada	BPI

(1) Correspon al yield de l'emissió.

Amb posterioritat al tancament del tercer trimestre CaixaBank ha realitzat una emissió de 1.000 milions d'euros de deute sènior *non-preferred* a cinc anys amb un cupó anual de l'1,75 %, equivalent a *midswap* + 145 punts bàsics. L'emissió ha tingut una demanda pròxima als 2.250 milions d'euros.

Informació sobre la col·lateralització de cèdules hipotecàries de CaixaBank, SA

En milions d'euros		30.09.18
Cèdules hipotecàries emeses	a	50.859
Cartera de préstecs i crèdits (col·lateral per cèdules hipotecàries)	b	91.100
Col·lateralització	b/a	179%
Sobrecol·lateralització	b/a -1	79%
Capacitat d'emissió de cèdules hipotecàries²		2.946

(2) Adicionalment, CaixaBank, SA disposa d'una capacitat d'emissió de cèdules territorials de 1.144 milions d'euros.

[Gestió del capital]

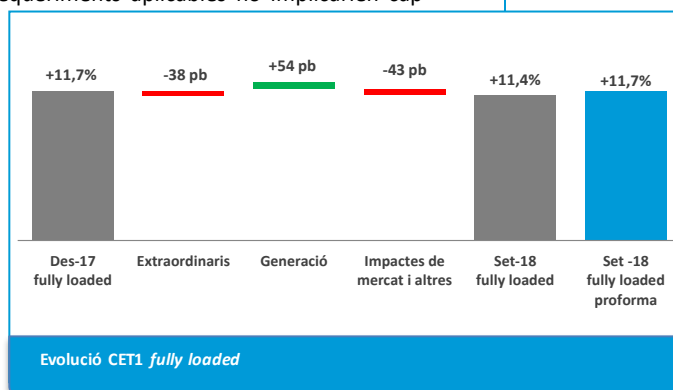
- La ràtio **Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded** es manté el 30 de setembre del 2018 en l'**11,4 %**. Si s'exclou l'impacte de -38 punts bàsics per moviments extraordinaris durant els nou primers mesos (primera aplicació de la normativa IFRS9, recompra del 51 % de Servihabitat i compra de participació de minoritaris a BPI), l'evolució fins al setembre ha estat de +54 punts bàsics per generació orgànica de capital i -43 punts bàsics principalment per la volatilitat dels mercats i altres impactes, entre els quals s'inclou en el tercer trimestre l'ajustament als requeriments per risc de crèdit de la cartera hipotecària dubtosa, derivat del procés TRIM del Banc Central Europeu.

Proforma després de la materialització prevista per als propers mesos de la venda del negoci immobiliari i la desinversió de la participació romanent a Repsol, la ràtio CET1 se situaria en l'11,7 %.

- La ràtio **Tier 1 fully loaded** assolix el **12,9 %**. El Grup manté des del primer trimestre d'aquest exercici un 1,5 % d'instruments AT1, en línia amb el que preveu el Pilar 1 de la normativa de capital, anteriorment coberts totalment o parcialment amb CET1.
- **El capital total**, en termes *fully loaded*, se situa en el **15,2 %**. Aquesta ràtio recull l'emissió de 1.000 milions d'instruments de Tier 2 efectuada a l'abril del 2018, l'amortització d'una emissió d'instruments de Tier 2 de 2.072 milions d'euros al maig (dels quals 1.574 milions són computables) i l'amortització d'una altra emissió d'instruments de Tier 2 de 750 milions d'euros que es realitzarà al novembre (dels quals 738 milions són computables).
- El nivell de palanquejament (*leverage ratio*) *fully loaded* assolix el 5,6 %.
- Pel que fa als elements subordinats per complir els futurs requeriments d'MREL, la ràtio sobre APR d'instruments subordinats, incloent-hi principalment el capital total i el deute sènior *non-preferred*, és del 16,0 % *fully loaded*¹.
- Segons els criteris d'aplicació progressiva vigents el 2018, els nivells de solvència i palanquejament reguladors se situen en: **11,6 % la CET1, 13,1 % la ràtio Tier 1, 15,4 % el capital total i 5,6 % la leverage ratio**.
- **Així mateix, CaixaBank està subjecte a requeriments mínims de capital** en base individual. La ràtio CET1 reguladora de CaixaBank en aquest perímetre assolix el 12,6 %, amb uns actius ponderats per risc de 137.723 milions d'euros.
- Addicionalment, Banco BPI també compleix els seus requeriments mínims de capital. Des del 2018 la ràtio CET1 reguladora i *fully loaded* de la companyia a nivell subconsolidat convergeixen, i és del 13,1 % a tancament de setembre del 2018.
- Les decisions del Banc Central Europeu (BCE) i del supervisor nacional exigeixen al Grup que mantingui, el 30 de setembre del 2018, unes ràtios CET1, Tier 1 i capital total reguladores del 8,063 %, 9,563 % i 11,563 % respectivament (inclosa l'aplicació progressiva de reserves de conservació i sistèmic), que s'elevarien fins al 8,75 %, 10,25 % i 12,25 % en visió *fully loaded*.
- Els nivells actuals de solvència del Grup constaten que els requeriments aplicables no implicarien cap limitació automàtica de les esmentades a la normativa de solvència sobre les distribucions de dividends, de retribució variable i d'interessos als titulars de valors de capital de nivell 1 addicional (hi ha un marge de 354 punts bàsics, és a dir, de 5.273 milions d'euros, fins al trigger MDA² regulador del Grup).
- La política de dividends de CaixaBank compleix les condicions establertes pel BCE a la recomanació que va publicar el 28 de desembre del 2017, amb la qual cosa no representa cap limitació per a l'entitat.

(1) No inclou l'emissió de 1.000 milions d'euros d'SNP anunciada el 17 d'octubre, que tindrà un impacte de +67 punts bàsics en la ràtio MREL.

(2) Vegeu la definició a "Annexos - Glossari".

Evolució i principals indicadors de solvència

En milions d' euros	BIS III (Regulatori)					Var. Trim.
	30.09.17	31.12.17	31.03.18	30.06.18	30.09.18	
Instruments CET1	23.885	23.921	23.495	23.302	23.241	(61)
Fons propis comptables	24.496	24.204	24.374	24.658	25.104	446
Capital	5.981	5.981	5.981	5.981	5.981	
Resultat atribuït al Grup	1.488	1.684	704	1.298	1.768	470
Reserves i altres	17.027	16.539	17.689	17.379	17.355	(24)
Altres instruments de CET1 ¹	(611)	(283)	(879)	(1.356)	(1.863)	(507)
Deduccions CET1	(4.871)	(4.960)	(5.975)	(6.101)	(5.955)	146
CET1	19.014	18.961	17.520	17.201	17.286	85
Instruments AT1	999	999	2.231	2.232	2.233	1
Deduccions AT1	(883)	(891)				
TIER 1	19.130	19.069	19.751	19.433	19.519	86
Instruments T2 ²	5.136	5.023	4.472	4.153	3.382	(771)
Deduccions T2	(40)	(50)				
TIER 2	5.096	4.973	4.472	4.153	3.382	(771)
CAPITAL TOTAL	24.226	24.042	24.223	23.586	22.901	(685)
<i>Actius ponderats per risc</i>	149.690	148.872	148.472	147.898	148.969	1.071
<i>Ràtio CET1</i>	12,7%	12,7%	11,8%	11,6%	11,6%	(0,0%)
<i>Ràtio Tier 1</i>	12,8%	12,8%	13,3%	13,1%	13,1%	(0,0%)
<i>Ràtio Capital Total</i>	16,2%	16,1%	16,3%	15,9%	15,4%	(0,5%)
<i>Buffer MDA³</i>	5.845	5.857	5.549	5.276	5.273	(3)
<i>Ratio MREL subordinada⁴</i>	17,2%	17,2%	17,5%	16,8%	16,2%	(0,6%)
<i>Leverage Ratio</i>	5,6%	5,5%	5,8%	5,5%	5,6%	0,2%
<i>Ratio CET1 individual</i>	12,9%	13,6%	13,2%	12,8%	12,6%	(0,2%)
<i>Ratio Tier1 individual</i>	13,4%	14,1%	14,8%	14,4%	14,2%	(0,2%)
<i>Ratio Capital Total individual</i>	16,8%	17,4%	18,1%	17,5%	16,7%	(0,8%)
<i>Actius ponderats per risc individual</i>	136.154	138.781	135.660	136.794	137.723	929
<i>Resultat individual</i>	914	1.428	118	510	780	270
<i>ADIs⁵</i>	2.183	2.235	1.852	1.715	1.972	257
<i>Buffer MDA individual³</i>	8.158	9.373	8.944	8.549	8.305	(244)
<i>Leverage ratio individual</i>	5,8%	6,1%	6,4%	6,1%	6,1%	0,0%

En milions d' euros	BIS III (Fully loaded)					Var. Trim.
	30.09.17	31.12.17	31.03.18	30.06.18	30.09.18	
Instruments CET1	23.945	23.967	23.517	23.312	23.250	(62)
Fons propis comptables	24.496	24.204	24.374	24.658	25.104	446
Capital	5.981	5.981	5.981	5.981	5.981	
Resultat atribuït al Grup	1.488	1.684	704	1.298	1.768	470
Reserves i altres	17.027	16.539	17.689	17.379	17.355	(24)
Altres instruments de CET1 ¹	(551)	(237)	(857)	(1.346)	(1.854)	(508)
Deduccions CET1	(6.533)	(6.649)	(6.356)	(6.490)	(6.312)	178
CET1	17.412	17.318	17.161	16.822	16.938	117
Instruments AT1	999	999	2.231	2.232	2.233	1
Deduccions AT1						
TIER 1	18.411	18.317	19.392	19.055	19.171	116
Instruments T2 ²	5.136	5.023	4.472	4.153	3.382	(771)
Deduccions T2						
TIER 2	5.136	5.023	4.472	4.153	3.382	(771)
CAPITAL TOTAL	23.547	23.340	23.864	23.208	22.553	(655)
<i>Actius ponderats per risc</i>	149.448	148.626	148.328	147.754	148.826	1.072
<i>Ràtio CET1</i>	11,7%	11,7%	11,6%	11,4%	11,4%	(0,0%)
<i>Ràtio Tier 1</i>	12,3%	12,3%	13,1%	12,9%	12,9%	(0,0%)
<i>Ràtio Capital Total</i>	15,8%	15,7%	16,1%	15,7%	15,2%	(0,5%)
<i>Ratio MREL subordinada⁴</i>	16,8%	16,8%	17,2%	16,6%	16,0%	(0,6%)
<i>Leverage Ratio</i>	5,4%	5,3%	5,7%	5,4%	5,6%	0,2%

(1) Inclou principalment previsió de dividends, ajustos per valoració i interessos minoritaris.

(2) No inclou l'emissió de deute subordinat de 750 milions d'euros de nominal (472 milions computables) que s'amortitzarà al novembre del 2018.

(3) El Buffer MDA aplicable és el menor entre l'individual i el consolidat. En el tercer trimestre s'han tornat a estimar les xifres de l'MDA individual que es van publicar en el primer i segon trimestre del 2018.

(4) No inclou l'emissió de 1.000 milions d'euros d'SNP anunciada el 17 d'octubre del 2018, que tindrà un impacte de 67 punts bàsics en la ràtio MREL.

(5) No s'hi inclou la prima d'emissió.

Resultats per segment de negoci

En aquest apartat es presenta la informació financera dels diferents segments de negoci del Grup CaixaBank, amb la configuració següent:

- **Bancari i d'assegurances:** inclou els resultats de l'activitat bancària, d'assegurances i de gestió d'actius realitzada pel Grup essencialment a Espanya; així com la gestió de liquiditat, ALCO, el finançament a la resta de negocis i les activitats corporatives de tot el Grup. Addicionalment, a partir de l'1 de gener inclou els resultats de BPI Vida e Pensões i a partir del mes d'abril els corresponents a BPI Gestão de Activos i BPI Global Investment Fund.
- **Immobiliari *non-core*:** inclou els resultats, nets del seu cost de finançament, dels actius immobiliaris a Espanya definits com a *non-core*, que inclouen:
 - El crèdit promotor classificat com a *non-core*.
 - La totalitat dels actius immobiliaris adjudicats (disponibles per a la venda i en lloguer), propietat majoritàriament de la filial immobiliària BuildingCenter.
 - Altres actius i participacions de naturalesa immobiliària.
- **Participacions:** el negoci engloba principalment els ingressos per dividendes i mètode de la participació nets del cost de finançament de les participacions, així com els guanys/pèrdues per actius i passius financers en Erste Group Bank, Repsol, Telefónica, BFA, BCI i Viacer. També inclou impactes significatius en resultats d'altres participacions rellevants en l'àmbit de la diversificació sectorial, incorporades en les últimes adquisicions del Grup a Espanya o consolidades a través de BPI.

Els resultats aportats per BPI al consolidat pel mètode de la participació s'incorporen fins a la presa de control al febrer del 2017, data en què es va constituir un nou segment de negoci. Així mateix, la participació a Repsol es classifica després de l'acord de venda com a actiu financer a valor raonable amb canvis en un altre resultat global.

BPI: el negoci inclou els resultats a partir de la presa de control de BPI al febrer del 2017, moment en què es consoliden pel mètode d'integració global els actius i passius (considerant els ajustos realitzats en la combinació de negocis). El compte de resultats inclou la reversió dels ajustos derivats de la posada a valor raonable dels actius i passius en la combinació de negocis i exclou els resultats i les magnituds de balanç associats als actius de BPI assignats al negoci de participacions (essencialment BFA, BCI i Viacer), esmentats anteriorment.

Les despeses d'explotació dels segments de negoci recullen tant les directes com les indirectes, assignades segons criteris interns d'imputació.

L'assignació de capital als negocis immobiliari *non-core* i participacions es realitza sobre la base de l'objectiu corporatiu de mantenir una ràtio reguladora *Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded* entre l'11 % i el 12 %, i considera tant el consum de recursos propis per actius ponderats per risc a l'11 % com les deduccions aplicables.

L'assignació de capital a BPI es correspon amb la visió subconsolidada, és a dir, considerant els recursos propis de la filial. El capital consumit a BPI per les participades assignades al negoci de participacions s'assigna de manera consistent a aquest últim negoci.

La diferència entre el total de fons propis del Grup i el capital assignat a la resta de negocis s'atribueix al negoci bancari i d'assegurances, que engloba les activitats corporatives del Grup.

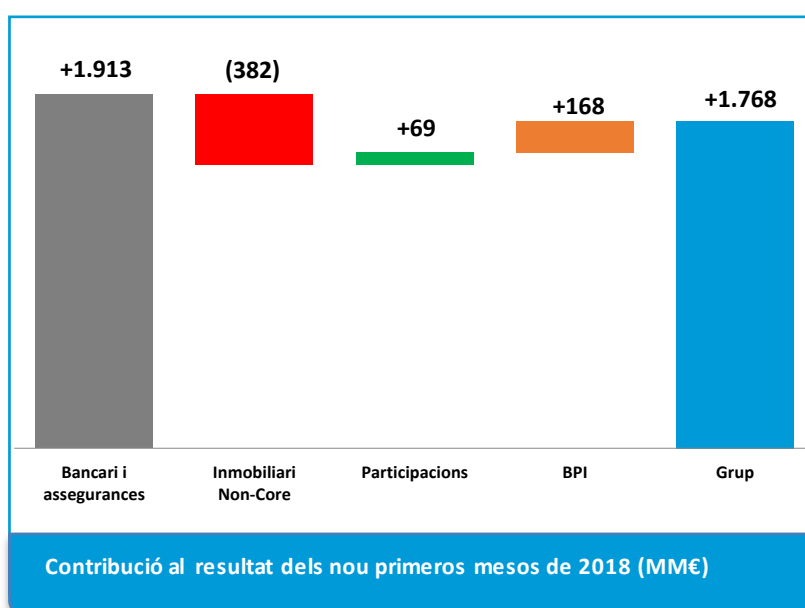
El 2018 es manté la mateixa estructura de segments de negoci del Grup, tot i que s'han dut a terme determinats canvis en els criteris d'elaboració, reexpressant l'exercici 2017 a efectes comparatius:

- L'impacte de l'esmentada assignació al negoci de participacions de BFA, BCI i Viacer essencialment, anteriorment considerats en el segment de negoci de BPI.
- Es deixen d'imputar els ingressos analítics en el negoci bancari i d'assegurances carregats al negoci immobiliari *non-core*, associats al procés de comercialització d'actius¹.

Durant el mes d'abril s'ha materialitzat l'adquisició per part de CaixaBank Asset Management SGIIC, SAU dels negocis de gestió d'actius de BPI (BPI Gestão de Activos, SGFI, SA i BPI Global Investment Fund Management Company, SA). Aquesta operació no té impacte en el balanç ni en els resultats consolidats del Grup. La plusvàlua generada a BPI com a resultat de la venda no es recull en aquest negoci en l'àmbit del compte de resultats, ja que s'elimina del consolidat del Grup. Els fons d'inversió la comercialització dels quals continua portant a terme BPI se segueixen considerant actius sota gestió dins del segment de negoci de BPI.

(1) Els ingressos analítics bruts carregats en els primers nou mesos del 2017 al negoci immobiliari *non-core* assolien els 88 milions d'euros (132 milions d'euros en base anual 2017).

La configuració del resultat dels primers nou mesos del 2018 per negocis és la següent:

En milions d'euros	Bancari i assegurances	Inmobiliari non-core	Participacions	BPI	Grup
Marge d'interessos	3.503	(13)	(117)	298	3.671
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	181	2	651	13	847
Comissions netes	1.735	(5)		208	1.938
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	271		10	42	323
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança	419				419
Altres ingressos i despeses d'explotació	(153)	(118)		(26)	(297)
Marge Brut	5.956	(134)	544	535	6.901
Despeses d'administració i amortització recurrents	(3.030)	(90)	(3)	(343)	(3.466)
Despeses d'explotació extraordinàries				(11)	(11)
Marge d'explotació	2.926	(224)	541	181	3.424
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	2.926	(224)	541	192	3.435
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(119)	55		14	(50)
Altres dotacions a provisions	(135)	(193)		1	(327)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(28)	(53)	(453)	57	(477)
Resultats abans d'impostos	2.644	(415)	88	253	2.570
Impost sobre Societats	(729)	64	13	(68)	(720)
Resultat després d'impostos	1.915	(351)	101	185	1.850
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	2	31	32	17	82
Resultat atribuït al Grup	1.913	(382)	69	168	1.768

Negoci bancari i d'assegurances

El resultat assoleix els 1.913 milions d'euros, +34,0 % respecte dels primers nou mesos del 2017.

El ROTE del negoci, excloent-ne aspectes singulars, se situa en el 12,2 %.

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS								
Marge d'interessos	3.503	3.455	1,3	1.181	1.175	1.147	1.148	1.155
Ingressos per dividendes i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	181	156	17,1	74	55	52	35	62
Comissions netes	1.735	1.673	3,8	583	601	551	549	539
Guanyos/pèrdues per actius i passius financers i altres	271	285	(4,7)	26	186	59	18	103
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança	419	354	18,2	137	144	138	118	121
Altres ingressos i despeses d'explotació	(153)	(10)		(25)	(107)	(21)	(202)	(27)
Marge Brut	5.956	5.913	0,7	1.976	2.054	1.926	1.666	1.953
Despeses d'administració i amortització recurrents	(3.030)	(2.945)	2,9	(1.017)	(1.012)	(1.001)	(981)	(982)
Despeses d'explotació extraordinàries		(3)					(1)	(3)
Marge d'explotació	2.926	2.965	(1,3)	959	1.042	925	684	968
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	2.926	2.968	(1,4)	959	1.042	925	685	971
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(119)	(680)	(82,5)	183	(142)	(160)	(185)	(198)
Altres dotacions a provisions	(135)	(624)	(78,3)	(38)	(52)	(45)	(117)	(32)
Guanyos/pèrdues en baixa d'actius i altres	(28)	234		(9)	(15)	(4)	(80)	(7)
Resultats abans d'impostos	2.644	1.895	39,5	1.095	833	716	302	731
Impost sobre Societats	(729)	(462)	57,1	(302)	(231)	(196)	(74)	(189)
Resultat després d'impostos	1.915	1.433	33,7	793	602	520	228	542
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	2	5	(41,4)	1	1		1	2
Resultat atribuït al Grup	1.913	1.428	34,0	792	601	520	227	540
DETALLS DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS								
MARGE D'INTERESSOS								
Diferencial de la clientela (%) ¹	2,28	2,19	0,09	2,27	2,28	2,29	2,19	2,18
COMISSIONS								
Comissions bancàries, valors i altres	994	1.038	(4,2)	335	348	311	314	323
Fons d'inversió, carteres i sicav's	380	327	16,4	131	133	116	119	113
Plans de pensions	161	146	11,1	54	50	57	60	51
Comercialització d'assegurances	200	162	22,3	63	70	67	56	52
Comissions netes	1.735	1.673	3,8	583	601	551	549	539
DESPESES D'ADMINISTRACIÓ I AMORTITZACIÓ								
Despeses de personal	(1.995)	(1.942)	2,7	(670)	(665)	(660)	(656)	(646)
Despeses generals	(814)	(742)	9,7	(273)	(274)	(267)	(258)	(249)
Amortitzacions	(221)	(261)	(14,7)	(74)	(73)	(74)	(67)	(87)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(3.030)	(2.945)	2,9	(1.017)	(1.012)	(1.001)	(981)	(982)
Despeses extraordinàries		(3)					(1)	(3)
ALTRES INDICADORS								
ROTE ²	12,2%	10,0%	2,2	12,2%	12,0%	12,0%	10,6%	10,0%
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries (12 mesos)	52,6%	51,1%	1,5	52,6%	52,3%	51,6%	51,8%	51,1%
Cost del risc (12 mesos) ³	0,14%	0,46%	(0,3)	0,14%	0,32%	0,36%	0,41%	0,46%
Clients ¹	13,7	13,8	(0,7)	13,7	13,8	13,8	13,8	13,8
Empleats ¹	32.613	32.126	1,5	32.613	32.443	32.210	32.041	32.126
Oficines ^{1/4}	4.681	4.889	(4,3)	4.681	4.742	4.815	4.874	4.889
de les quals Retail	4.482	4.697	(4,6)	4.482	4.543	4.618	4.681	4.697
Terminals d'autoservei	9.422	9.403	0,2	9.422	9.411	9.394	9.427	9.403

(1) Les magnituds corresponen a CaixaBank, incloent-hi el negoci immobiliari non-core.

(2) Últims dotze mesos excloent-ne aspectes singulars nets d'impostos: la ràtio de 9M18 exclou l'impacte de l'alliberament extraordinari de provisions del tercer trimestre (193 milions d'euros) i les despeses extraordinàries. La ràtio de 9M17 exclou l'alliberament de provisions realitzat en el quart trimestre del 2016 (+433 milions d'euros), el resultat de la combinació de negocis de BPI en el primer trimestre del 2017 (+256 milions d'euros) i les jubilacions realitzades durant el segon trimestre del 2017 (-212 milions d'euros). Adicionalment, es dedueix el cupó de la part de l'emissió de l'AT1 assignada a aquest negoci.

(3) 0,27 % sense considerar l'alliberament extraordinari de provisions del tercer trimestre (+275 milions d'euros aproximadament).

(4) No inclou sucursals a l'estranger ni oficines de representació.

En l'evolució interanual del resultat del negoci bancari i d'assegurances (+34,0 %) destaca:

- **El marge brut assoleix els 5.956 milions d'euros (+0,7 %)**, recolzat en l'increment dels ingressos *core* (+3,4 %) que compensa l'impacte positiu el 2017 derivat de l'acord amb Cecabank.
 - El **marge d'interessos, 3.503 milions d'euros, creix un 1,3 %** a causa, entre d'altres, de la millora en la rendibilitat del crèdit, la disminució del cost dels recursos de l'activitat minorista i els menors ingressos pel finançament a la resta de negocis. El diferencial de la clientela millora en 9 punts bàsics i se situa en el 2,28 %.
 - Els **ingressos per comissions** assoleixen els 1.735 milions d'euros, +3,8 % respecte del mateix període de l'exercici anterior gràcies a la bona evolució de les comissions de fons d'inversió, carteres i SICAV (+16,4 %), plans de pensions (+11,1 %) i comercialització d'assegurances (+22,3 %), en un context de comissions bancàries inferiors (-4,2 %) principalment pels menors ingressos de banca d'inversió i per les comissions pagades per acords de distribució en l'àmbit del crèdit al consum.
 - **Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** disminueix un 4,7 % respecte del mateix període del 2017.
 - **Ingressos i despeses emparats per contractes d'assegurança o reassegurança** creix fins als 419 milions d'euros (+18,2 %) després de la intensa activitat comercial.
 - **Altres ingressos i despeses d'explotació** inclou durant els nou primers mesos del 2017 l'ingrés derivat de l'acord assolit amb Cecabank per import de 115 milions d'euros.
- Les **despeses d'administració i amortització recurrents** se situen en 3.030 milions d'euros, un +2,9 % en comparació dels nou primers mesos del 2017.
- **Les pèrdues per deteriorament d'actius financers** es redueixen fins als -119 milions d'euros (-82,5 %), inclòs l'alliberament extraordinari de provisions a causa de la millora de la recuperabilitat de deute per valor de 275 milions d'euros aproximadament.
- **Altres dotacions a provisions** se situa en -135 milions d'euros. Durant el mateix període del 2017 inclou el registre de -455 milions d'euros associats a prejubilacions.
- **Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres** inclou, durant els primers nou mesos del 2017, el resultat de la combinació de negocis de l'adquisició de BPI (256 milions d'euros), ja que es deriva d'una operació corporativa.

Pel que fa a l'evolució trimestral, cal remarcar els aspectes següents:

- El **marge d'interessos** creix fins als 1.181 milions d'euros (+0,5 %).
- L'evolució trimestral de les **comissions** (-3,0 % respecte del segon trimestre) està marcada per l'estacionalitat pròpia del període (amb menors ingressos de banca d'inversió).
- Durant el segon trimestre del 2018, majors **guanys/pèrdues per actius i passius financers** en incloure el resultat derivat de l'operativa de cobertures associades a les obligacions subordinades amortitzades anticipadament.
- **Altres ingressos i despeses d'explotació** recull en el segon trimestre del 2018 la contribució al Fons Únic de Resolució (FUR) per import de 80 milions d'euros.
- Les **pèrdues per deteriorament d'actius financers** se situen en 183 milions d'euros (ingrés) durant el trimestre, afectades per l'alliberament de provisions esmentat.

Seguidament es presenten els indicadors d'activitat i qualitat de l'actiu el 30 de setembre del 2018:

- El **crèdit brut a la clientela se situa en 198.817 milions d'euros (-0,6 % de variació anual)** i la cartera sana creix un 0,2 % el 2018.
- Els **recursos de clients augmenten un 4,4 % al llarg de l'any** i assoleixen els 334.529 milions d'euros.
- La **ràtio de morositat** es redueix fins al 4,7 % (-80 punts bàsics), amb una **ràtio de cobertura del 51 %**.

En milions d'euros	30.09.18	30.06.18	% var. trimestral	31.12.17	% var. anual
BALANÇ					
Actiu	342.423	347.298	(1,4)	335.945	1,9
Passiu	322.982	328.348	(1,6)	316.427	2,1
Capital assignat	20.254	19.662	3,0	19.540	3,7
CRÈDITS					
Crèdits a particulars	114.816	117.027	(1,9)	115.973	(1,0)
Compra habitatge	81.223	81.970	(0,9)	83.089	(2,2)
Altres finalitats	33.593	35.057	(4,2)	32.884	2,2
Crèdits a empreses	73.687	73.013	0,9	73.476	0,3
Sectors productius ex-promotors	68.679	67.750	1,4	68.377	0,4
Promotors	5.008	5.263	(4,8)	5.099	(1,8)
Sector Públic	10.314	11.285	(8,6)	10.541	(2,2)
Crèdits a la clientela, brut	198.817	201.325	(1,2)	199.990	(0,6)
Del qual cartera sana	189.085	191.083	(1,0)	188.691	0,2
Del qual dubtós	9.732	10.242	(5,0)	11.299	(13,9)
Fons per a insolvències	(4.972)	(5.493)	(9,5)	(5.274)	(5,7)
Crèdits a la clientela, net	193.845	195.832	(1,0)	194.716	(0,4)
Riscos contingents	11.917	11.598	2,8	12.162	(2,0)
RECURSOS					
Recursos de l'activitat de clients	181.934	186.979	(2,7)	175.850	3,5
Estalvi a la vista	159.119	162.996	(2,4)	146.652	8,5
Estalvi a termini	22.815	23.983	(4,9)	27.153	(16,0)
Passius subordinats retail				2.045	
Passius per contractes d'assegurances	52.032	51.483	1,1	49.965	4,1
Cessió temporal d'actius i altres	3.248	2.425	33,9	955	
Recursos de balanç	237.214	240.887	(1,5)	226.770	4,6
Fons d'inversió, carteres i Sicav's ¹	63.384	62.630	1,2	60.850	4,2
Plans de pensions	30.425	30.043	1,3	29.668	2,6
Actius sota gestió	93.809	92.673	1,2	90.518	3,6
Altres comptes	3.506	3.376	3,9	3.213	9,1
Total recursos de clients	334.529	336.936	(0,7)	320.501	4,4
QUALITAT D'ACTIU					
Ràtio de morositat (%)	4,7%	4,9%	(0,2)	5,5%	(0,8)
Ràtio de cobertura de la morositat (%)	51%	54%	(3,0)	47%	4,0

(1) El saldo de fons d'inversió a partir del segon trimestre del 2018 inclou, net d'eliminacions en el negoci, els fons d'inversió institucionals comercialitzats per BPI Gestão de Activos i BPI Global Investment Fund (153 milions d'euros el 30 de setembre del 2018).

Activitat asseguradora

El negoci bancari i d'assegurances inclou l'activitat desenvolupada per les companyies asseguradores del Grup, fonamentalment VidaCaixa d'Assegurances i Reassegurances i, des de desembre del 2017, BPI Vida e Pensões. Totes dues societats presenten una oferta especialitzada en assegurances de vida, pensions i assegurances generals, que es distribueixen a la mateixa base de clients del Grup.

Seguidament es mostra l'evolució del compte de resultats de les companyies asseguradores:

En milions d'euros	9M18	9M17	% var. interanual	3T18	2T18	% var. trimestral	1T18
Marge d'interessos	227	221	2,7	78	77	1,3	72
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	143	128	11,6	64	38	68,4	41
Comissions netes	(112)	(84)	34,2	(33)	(39)	(15,4)	(40)
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	1	64					1
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança	419	354	18,2	137	144	(5,0)	138
Altres ingressos i despeses d'explotació	6	7	(0,1)	4			2
Marge Brut	684	690	(0,9)	250	220	13,6	214
Despeses d'administració i amortització recurrents	(81)	(82)	(1,4)	(26)	(28)	(7,1)	(27)
Marge d'explotació	603	608	(0,8)	224	192	16,7	187
Pèrdues per deteriorament d'actius financers							
Altres dotacions a provisions							
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres							
Resultats abans d'impostos	603	608	(0,8)	224	192	16,7	187
Impost sobre Societats	(136)	(134)	2,6	(47)	(46)	2,2	(43)
Resultat després d'impostos	467	474	(1,5)	177	146	21,2	144
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres							
Resultat atribuït al Grup	467	474	(1,5)	177	146	21,2	144

- El **marge d'interessos** inclou el marge dels productes de vida estalvi, amb un creixement del 2,7 % respecte del mateix període de l'exercici anterior (+1,3 % en el trimestre).
- Els **resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació** reflecteixen l'aportació procedent de SegurCaixa Adeslas, participada en un 49,9 % per VidaCaixa. El creixement trimestral (+68,4 %) és degut essencialment a la reducció de la sinistralitat en el negoci de salut, habitual en el tercer trimestre.
- L'epígraf de **comissions**¹ és el net de:
 - Les comissions rebudes per VidaCaixa per la gestió d'unit links i plans de pensions.
 - Les comissions abonades des de les companyies asseguradores a les entitats bancàries del Grup per la comercialització dels seus productes.

En l'evolució interanual d'aquest epígraf incideix essencialment l'increment de les comissions pagades a la xarxa després d'una major activitat comercial.

- **Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** incloïa en els nou primers mesos del 2017 les plusvàlues obtingudes en la venda de títols de renda fixa per part de VidaCaixa.
- Els **ingressos i les despeses emparats per contractes d'assegurances**, que reflecteixen el marge obtingut com a diferència entre les primes i la sinistralitat en els productes de vida risc, creixen un 18,2 % respecte del mateix període de l'exercici anterior, a causa, essencialment, del major volum gestionat d'assegurances de vida risc. En l'evolució trimestral (-5,0 %) incideixen les campanyes comercials del trimestre anterior.

(1) Adicionalment, la xarxa comercial a Espanya rep comissions de SegurCaixa Adeslas per la distribució dels seus productes a la xarxa d'oficines, tot i que no s'inclouen al compte de resultats de l'activitat asseguradora ja que corresponen a l'activitat bancària exassegurances.

Negoci immobiliari *non-core*

El **negoci immobiliari *non-core*** ha generat un resultat negatiu de **-382 milions d'euros** durant els nou primers mesos del 2018, impactat pel resultat de la recompra del 51 % del *servicer* immobiliari Servihabitat.

Així mateix, després de l'adquisició i en el marc de l'operació de venda del negoci immobiliari, el resultat de Servihabitat s'ha deixat de registrar pel mètode de la participació i es passa a classificar com a activitats interrompudes.

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Marge d'interessos	(13)	(51)	(74,4)	(6)	(6)	(1)	(20)	(17)
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	2	22	(91,7)	(8)	7	3	10	6
Comissions netes	(5)			(2)	(2)	(1)	1	(1)
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres								
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança								
Altres ingressos i despeses d'explotació	(118)	(154)	(23,7)	3	(34)	(87)	(46)	(33)
Marge Brut	(134)	(183)	(26,8)	(13)	(35)	(86)	(55)	(45)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(90)	(77)	16,9	(31)	(30)	(29)	(28)	(25)
Despeses d'explotació extraordinàries								
Marge d'explotació	(224)	(260)	(13,8)	(44)	(65)	(115)	(83)	(70)
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	(224)	(260)	(13,8)	(44)	(65)	(115)	(83)	(70)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	55	(3)		4	30	21	37	(2)
Altres dotacions a provisions	(193)	(174)	10,9	(7)	(181)	(5)	2	(5)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(53)	47		(2)	(53)	2	(41)	6
Resultats abans d'impostos	(415)	(390)	6,4	(49)	(269)	(97)	(85)	(71)
Impost sobre Societats	64	122	(47,2)	12	22	30	33	21
Resultat després d'impostos	(351)	(268)	42,2	(37)	(247)	(67)	(52)	(50)
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	31			31				
Resultat atribuït al Grup	(382)	(268)	42,2	(68)	(247)	(67)	(52)	(50)

- El **marge d'interessos** engloba els ingressos financers derivats dels préstecs al promotor *non-core*, nets del cost de finançament dels actius immobiliaris. En els nou primers mesos del 2018 la millora del marge d'interessos és deguda essencialment a la reducció del cost de finançament del negoci immobiliari, desenvolupat essencialment a través de BuildingCenter.
- L'evolució en el trimestre dels resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació és deguda, entre d'altres, al registre del resultat de Servihabitat com a activitat interrompuda.
- L'epígraf d'**altres ingressos i despeses d'explotació** millora des del tercer trimestre, entre d'altres, per l'eliminació dels costos de gestió i administració de la cartera carregats per Servihabitat en el consolidat.
- L'evolució interanual de les **pèrdues per deteriorament d'actius** és deguda a recuperacions.
- **Altres dotacions a provisions** inclou, en els primers nou mesos del 2018, -152 milions d'euros relacionats amb l'adquisició del *servicer* dels actius immobiliaris, enfront dels -154 milions de sanejament de l'exposició a la Sareb el 2017.
- **Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres** (-53 milions d'euros) inclou els resultats obtinguts en la venda d'immobles i les dotacions derivades de la valoració dels actius. En el segon trimestre destaquen -52 milions d'euros associats a l'operació de recompra de Servihabitat.
- El **resultat atribuït a interessos minoritaris i altres** (-31 milions d'euros) reflecteix el **resultat d'activitats interrompudes** corresponents a l'aportació de Servihabitat al consolidat des de la seva adquisició al juliol del 2018 (en estar pendent de formalització l'operació de venda del negoci immobiliari), per la diferència entre els seus ingressos amb clients externs al Grup i les seves despeses.

El balanç del negoci immobiliari *non-core* es redueix un 10,3 % durant l'any:

- El **crèdit a la clientela net** disminueix un 27,5 % al llarg de l'any, derivat d'una gestió activa dels actius problemàtics.
- **Reducció de la cartera d'adjudicats nets disponibles per a la venda** fins als 5.346 milions d'euros (-532 milions d'euros el 2018).
- Els **adjudicats nets destinats al lloguer** se situen en 2.763 milions d'euros (-267 milions d'euros el 2018), amb una ràtio d'ocupació del 87 %.

En milions d'euros	30.09.18	30.06.18	% var. trimestral	31.12.17	% var. anual
BALANÇ					
Actiu	10.338	10.447	(1,0)	11.530	(10,3)
Crèdits a la clientela, net	837	910	(8,0)	1.154	(27,5)
Resta d'actius	9.501	9.537	(0,4)	10.376	(8,4)
Immobles adjudicats disponibles per a la venda	5.346	5.553	(3,7)	5.878	(9,1)
Cartera en lloguer	2.763	2.806	(1,5)	3.030	(8,8)
Altres actius ¹	1.392	1.178	18,2	1.468	(5,2)
Passiu	9.250	9.296	(0,5)	10.199	(9,3)
Dipòsits de clients	80	71	12,7	87	(8,0)
Altres passius ¹	850	542	56,8	404	
Finançament Intragrup	8.320	8.683	(4,2)	9.708	(14,3)
Capital assignat	1.088	1.151	(5,5)	1.331	(18,3)
ACTIVITAT					
Crèdits a la clientela, brut	1.255	1.375	(8,7)	1.750	(28,3)
Recursos de clients	85	76	11,8	94	(9,6)
Recursos de balanç	80	71	12,7	87	(8,0)
Actius sota gestió	5	5		7	(28,6)
QUALITAT D'ACTIU					
Ràtio de morositat (%)	70,4%	70,1%	0,3	76,2%	(5,8)
Ràtio de cobertura de la morositat (%)	45%	46%	(1,0)	42%	3,0

(1) L'increment dels epígrafs d'altres actius i altres passius en el tercer trimestre reflecteix la integració del balanç de Servihabitat després de l'adquisició de la totalitat de la participació.

Negoci de participacions

Durant els primers nou mesos del 2018 el negoci de participacions contribueix al Grup amb un resultat de 69 milions d'euros.

- En el tercer trimestre del 2018, registre del resultat negatiu (-453 milions d'euros) derivat de l'acord de venda de la participació a Repsol a l'epígraf de **guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres**.

Des de la data de l'acord de venda, l'epígraf de **resultats de les entitats valorades pel mètode de la participació** deixa de registrar l'atribució de resultats de Repsol.

- Els ingressos per dividends inclouen, en el segon trimestre del 2018 i 2017, 104 milions d'euros corresponents a Telefónica.
- L'evolució dels **resultats de les entitats valorades pel mètode de la participació** està marcada per l'evolució del seu negoci i per aspectes singulars registrats:
 - Al gener del 2017, registre del resultat atribuït derivat de la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA (-97 milions d'euros), originat principalment per la imputació d'ajustos de valoració per diferències de conversió al compte de resultats de BPI anteriorment reconegudes al seu patrimoni.
 - En el quart trimestre del 2017, registre de -68 milions d'euros (que inclouen resultats extraordinaris per import de -119 milions d'euros) associats, entre d'altres, a l'impacte estimat d'aplicar (d'acord amb la NIC 29) els efectes inflacionaris d'Angola als estats financers de BFA.
 - Durant els primers nou mesos del 2018, resultat incorporat pel mètode de la participació de BFA per import de 221 milions d'euros (dels quals 150 milions d'euros corresponen a impactes extraordinaris en resultats derivats, entre d'altres, de la devaluació de la divisa anglesa).

El resultat net atribuït de BFA és de 172 milions d'euros durant els nou primers mesos del 2018.

- Els **guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** inclouen la revaloració de Viacer¹ en el primer trimestre del 2018 i, en el segon trimestre, la cessió de dividends compromesos en virtut de contractes de cobertura sobre participades associades.

(1) La revaloració al preu de venda de la participació de BPI a Viacer ha contribuït en 54 milions d'euros al resultat net atribuït.

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Marge d'interessos	(117)	(127)	(8,4)	(37)	(40)	(40)	(41)	(41)
Ingressos per dividends	104	106	(2,2)		104			
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	547	314	74,4	151	182	214	(4)	152
Comissions netes								
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	10	(20)		(7)	(43)	60	(24)	(2)
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança								
Altres ingressos i despeses d'explotació								
Marge Brut	544	273		107	203	234	(69)	109
Despeses d'administració i amortització recurrents	(3)	(3)		(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
Despeses d'explotació extraordinàries								
Marge d'explotació	541	270		106	202	233	(70)	108
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	541	270		106	202	233	(70)	108
Pèrdues per deteriorament d'actius financers								
Altres dotacions a provisions							4	
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	(453)			(453)			5	
Resultats abans d'impostos	88	270	(66,9)	(347)	202	233	(61)	108
Impost sobre Societats	13	22	(43,8)	5	6	2	27	5
Resultat després d'impostos	101	292	(65,1)	(342)	208	235	(34)	113
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	32	23	39,1	4	4	24	(10)	10
Resultat atribuït al Grup	69	269	(74,0)	(346)	204	211	(24)	103
ROTE²	35,7%	31,0%	4,7	35,7%	33,7%	30,2%	15,7%	31,0%

(2) El ROTE dels últims dotze mesos exclou el 2018 l'impacte derivat de l'acord de venda de Repsol i el 2017 l'impacte derivat de les modificacions introduïdes per la reforma fiscal aprovada per l'RDL 3/2016, de 2 de desembre.

En milions d'euros	30.09.18	30.06.18	% var. trimestral	31.12.17	% var. anual
BALANÇ					
Actiu					
Participacions (disponibles per a la venda i associades) i altres	4.942	6.612	(25,3)	6.894	(28,3)
Passiu					
Finançament intragrup i altres passius	3.848	5.253	(26,7)	5.306	(27,5)
Capital assignat¹	1.069	1.326	(19,4)	1.499	(28,7)

(1) El capital assignat a BFA, BCI i Viacer es correspon amb el requerit en el subconsolidat de BPI per a aquestes participacions.

Informació addicional sobre BFA

En milions d'euros	9M18	9M17	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17	2T17	1T17
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	221	65	65	56	100	(68)	64	58	(57)
Sense extraordinaris ²	71	162	23	27	21	51	64	58	40
Extraordinaris ²	150	(97)	42	29	79	(119)			(97)
Altres	(8)		(2)		(6)				
Aportació de BFA abans d'impostos i minoritaris	213	65	63	56	94	(68)	64	58	(57)
Aportació neta atribuïda després d'impostos i minoritaris	172	28	54	46	72	(52)	49	44	(65)
Altres impactes nets d'impostos en el patrimoni net del Grup³	(227)	83	(61)	(34)	(132)	80			83

(2) En el primer trimestre del 2017 inclou el registre del resultat atribuït derivat de la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA (-97 milions d'euros), originat principalment per la imputació d'ajustos de valoració per diferències de conversió, reconeguts anteriorment en patrimoni.

En el quart trimestre del 2017 inclou -76 milions d'euros corresponents a l'impacte estimat d'aplicar, d'acord amb la NIC 29, els efectes inflacionaris d'Angola acumulats de l'any als estats financers de BFA.

En els nou primers mesos del 2018 el resultat extraordinari procedeix principalment de la devaluació de la divisa anglesa. L'impacte derivat de la inflació el 2018 s'ha considerat part del resultat no extraordinari generat per BFA.

(3) En el primer trimestre del 2017, import corresponent a la transferència a resultats dels ajustos de valoració per diferències de conversió en el moment de la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA.

En el quart trimestre del 2017 correspon, essencialment, als 76 milions d'euros bruts pels efectes inflacionaris d'Angola.

Durant els nou primers mesos del 2018 inclou, entre d'altres, l'impacte de la devaluació de la divisa anglesa.

BPI

La contribució a **resultats del negoci bancari de BPI assoleix els 168 milions d'euros** (59 milions d'euros durant el mateix període del 2017, afectat pel registre de despeses extraordinàries).

Per a la correcta interpretació de l'evolució interanual dels resultats s'ha de tenir en compte que les xifres del 2017 no són comparables ja que es consideren els resultats des de la integració al febrer del 2017.

Pel que fa a l'evolució trimestral, el **resultat net atribuït** del tercer trimestre assoleix els 92 milions d'euros respecte dels 36 milions del trimestre anterior, marcat pel resultat derivat de la venda del negoci d'adquisició (Terminals Punt de Venda) de BPI a Comercia.

- El **marge brut** creix 7 milions d'euros en el tercer trimestre (4,1 %) com a resultat, entre d'altres, del registre del FUR i del Fundo de Resolução portuguès en el segon trimestre del 2018 (-17 milions d'euros). El marge d'interessos augmenta un 1 % i les comissions es redueixen un 7,2 %.
- Les **despeses d'administració i amortització recurrents** es mantenen pràcticament estables durant el trimestre.
- En l'evolució del **resultat atribuït a interessos minoritaris i altres** incideix l'increment de participació de CaixaBank a BPI.

El ROTE del negoci, exclouent-ne aspectes singulars, se situa en el 8,2 %.

En milions d'euros	9M18	9M17	% var.	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS								
Marge d'interessos	298	273	9,5	101	100	97	109	104
Ingressos per dividendes i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	13	16	(27,6)	6	5	2	(2)	5
Comissions netes	208	194	6,9	64	69	75	82	77
Guanyos/pèrdues per actius i passius financers i altres	42	22	99,6	11	14	17	1	9
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança								
Altres ingressos i despeses d'explotació	(26)	(17)	50,9	(5)	(18)	(3)	(1)	(1)
Marge Brut	535	488	9,4	177	170	188	189	194
Despeses d'administració i amortització recurrents	(343)	(318)	7,8	(113)	(112)	(118)	(114)	(119)
Despeses d'explotació extraordinàries	(11)	(106)		(3)	(5)	(3)		
Marge d'explotació	181	64		61	53	67	75	75
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	192	170	12,4	64	58	70	75	75
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	14	25	(42,9)	11	3		7	14
Altres dotacions a provisions	1	(2)		1			(1)	
Guanyos/pèrdues en baixa d'actius i altres	57			57			(1)	
Resultats abans d'impostos	253	87		130	56	67	80	89
Impost sobre Societats	(68)	(18)		(34)	(16)	(18)	(28)	(24)
Resultat després d'impostos	185	69		96	40	49	52	65
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	17	10	70,0	4	4	9	7	9
Resultat atribuït al Grup	168	59		92	36	40	45	56
DETALLS DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS								
MARGE D'INTERESSOS								
Diferencial de la clientela (%)	1,84	1,77	0,07	1,84	1,84	1,83	1,84	1,77
COMISSIONS								
Comissions bancàries, valors i altres	124	120	2,4	38	43	43	48	47
Fons d'inversió, carteres i sicav's	35	30	15,4	10	9	16	15	13
Plans de pensions		5					2	2
Comercialització d'assegurances	49	39	28,2	16	17	16	17	15
Comissions netes	208	194	6,9	64	69	75	82	77
DESPESES D'ADMINISTRACIÓ I AMORTITZACIÓ								
Despeses de personal	(183)	(179)	2,4	(62)	(58)	(63)	(66)	(67)
Despeses generals	(132)	(113)	17,0	(41)	(44)	(47)	(38)	(42)
Amortitzacions	(28)	(26)	4,5	(10)	(10)	(8)	(10)	(10)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(343)	(318)	7,8	(113)	(112)	(118)	(114)	(119)
Despeses extraordinàries	(11)	(106)		(3)	(5)	(3)		
ALTRES INDICADORS								
ROTE ¹	8,2%	10,3%	(2,1)	8,2%	9,0%	9,5%	9,8%	10,3%
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries (12 mesos)	63,1%	65,2%	(2,1)	63,1%	62,5%	63,4%	63,8%	65,2%
Clients	1,9	1,9	(0,1)	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Empleats	4.898	5.178	(5,4)	4.898	4.843	4.897	4.931	5.178
Oficines	495	508	(2,6)	495	497	503	505	508

(1) ROTE a dotze mesos sense aspectes singulars nets atribuïts: resultat de la venda del negoci d'adquisició de BPI a Comercia Global Payments (40 milions d'euros), les despeses extraordinàries i el resultat net dels negocis la venda dels quals s'ha materialitzat amb CaixaBank (9 milions d'euros).

El balanç de BPI es redueix un 5,4 % durant el trimestre (+4,3 % al llarg de l'any):

- El crèdit brut a la clientela assoleix els 23.393 milions d'euros, +1,5 % durant el trimestre.
- Els recursos de clients se situen en 29.007 milions d'euros, una disminució del 0,5 % respecte del trimestre anterior.
- La ràtio de morositat de BPI millora fins al 4,3 % durant el trimestre d'acord amb els criteris de classificació de dubtosos del Grup CaixaBank.
- La ràtio de cobertura de dubtosos se situa en el 92 % i inclou les provisions constituïdes per CaixaBank en la combinació de negocis.

Pel que fa a indicadors d'activitat i qualitat d'actiu, destaca:

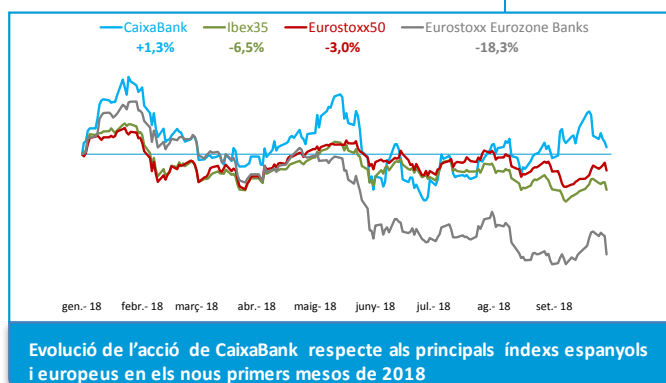
En milions d'euros	30.09.18	30.06.18	% var. trimestral	31.12.17	% var. anual
BALANÇ					
Actiu	30.048	31.760	(5,4)	28.817	4,3
Passiu	27.318	29.121	(6,2)	26.571	2,8
Capital assignat	2.693	2.519	6,9	1.834	46,8
CRÈDITS					
Crèdits a particulars	12.785	12.731	0,4	12.517	2,1
Compra habitatge	11.233	11.204	0,3	11.098	1,2
Altres finalitats	1.552	1.527	1,6	1.419	9,4
Crèdits a empreses	8.930	8.634	3,4	8.237	8,4
Sectors productius ex-promotors	8.284	8.126	1,9	7.985	3,7
Promotors	646	508	27,2	252	
Sector Públic	1.678	1.679	(0,1)	1.457	15,2
Crèdits a la clientela, brut	23.393	23.044	1,5	22.211	5,3
Del qual cartera sana	22.404	22.052	1,6	21.095	6,2
Del qual dubtós	989	992	(0,3)	1.116	(11,4)
Fons per a insolvències	(906)	(920)	(1,5)	(962)	(5,8)
Crèdits a la clientela, net	22.487	22.124	1,6	21.249	5,8
Riscos contingents	1.628	1.596	2,0	1.573	3,5
RECURSOS					
Recursos de l'activitat de clients	21.459	21.604	(0,7)	20.674	3,8
Estalvi a la vista	12.823	12.913	(0,7)	12.054	6,4
Estalvi a termini	8.636	8.691	(0,6)	8.619	0,2
Passius subordinats retail				1	
Cessió temporal d'actius i altres	15	15		13	15,4
Recursos de balanç	21.474	21.619	(0,7)	20.687	3,8
Fons d'inversió, carteres i Sicav's ¹	5.524	5.638	(2,0)	6.026	(8,3)
Actius sota gestió	5.524	5.638	(2,0)	6.026	(8,3)
Altres comptes	2.009	1.894	6,1	2.150	(6,6)
Total recursos de clients	29.007	29.151	(0,5)	28.863	0,5
Promemoria					
Contractes d'assegurances comercialitzats ²	4.162	4.179	(0,4)	4.124	0,9
QUALITAT D'ACTIU					
Ràtio de morositat (%)	4,3%	4,4%	(0,1)	5,1%	(0,8)
Ràtio de cobertura de la morositat (%)	92%	93%	(1,0)	87%	5,0

(1) Aquest epígraf inclou el saldo en fons d'inversió gestionats per BPI Gestão de Activos i BPI Global Investment Fund, actualment propietat de CaixaBank Asset Management, la comercialització dels quals encara és portada a terme per BPI.

(2) Corresponen a les assegurances de BPI Vida e Pensões que societàriament depenen de VidaCaixa, i que es registren en el negoci bancari i d'assegurances, però que són comercialitzades per BPI.

L'acció i el mercat de CaixaBank

- La **cotització de CaixaBank** ha evolucionat a l'alça durant el tercer trimestre i ha tancat en **3,938 euros per acció**, fet que suposa una pujada del 6,3 % respecte del tancament del trimestre anterior. En el còmput anual, i en un entorn marcat per la volatilitat en els mercats, acumula una pujada de l'1,3 %, que contrasta clarament amb l'IBEX 35 Bancs i el selectiu bancari europeu (Eurostoxx Banks), que registren sengles caigudes durant el mateix període (-16,9 % i -18,3 % respectivament).
- El volum de negociació en euros va ser un 15,4 % inferior al del trimestre anterior i un 0,6 % superior al valor negociat en el tercer trimestre del 2017. Al seu torn, el nombre de títols negociats també va disminuir un 16,0 % respecte del segon trimestre del 2018, i va augmentar un 10,6 % en comparació del tercer trimestre del 2017.

Principals indicadors de l'acció de CaixaBank

	30.09.18
Capitalització borsària (MM€)	23.544
Número d'accions en circulació ¹	5.978.621
Cotització (€/acció)	
Cotització a l'inici del període (29.12.17)	3,889
Cotització a tancament del període (28.09.18)	3,938
Cotització màxima ²	4,440
Cotització mínima ²	3,560
Volum de negociació de 2018 (títols, excloent operacions especials en milers)	
Volum diari màxim	42.099
Volum diari mínim	5.365
Volum diari mitjà	13.437
Ràtios borsaris	
Benefici atribuït al Grup (MM€) (12 mesos)	1.893
Número mitjà d'accions (12 mesos) ¹	5.978.354
Benefici net atribuït per acció (BPA) (€/acció)	0,32
Patrimoni net excloent minoritaris (MM€)	24.170
Número d'accions a 30.09.18 ¹	5.978.621
Valor teòric comptable (€/acció)	4,04
Patrimoni net excloent minoritaris tangible (MM€)	19.922
Número d'accions a 30.09.18 ¹	5.978.621
Valor teòric comptable tangible (€/acció)	3,33
PER (Preu / Beneficis; vegades)	12,44
P/VC tangible (valor cotització s/valor comptable tangible)	1,18
Rendibilitat per dividend³	3,81%

(1) Nombre d'accions en milers excloent-ne autocartera.

(2) Cotització al tancament de la sessió.

(3) Es calcula dividint la remuneració dels últims dotze mesos (0,15 euros/acció) entre el preu de tancament del període (3,938 euros/acció).

Remuneració a l'accionista corresponent als últims dotze mesos

- De conformitat amb la política de dividends vigent, la remuneració corresponent a l'exercici 2018 es realitzarà mitjançant el pagament de dos dividends en efectiu, amb periodicitat semestral, i amb la intenció de distribuir un import igual o superior al 50 % del benefici net consolidat.
- La remuneració total a l'accionista en els últims dotze mesos ha estat la corresponent a l'exercici 2017 (15 cèntims d'euro per acció).

Concepte	€/acció	Pagament
Dividend en efectiu, a compte 2017	0,07	02.11.17
Dividend en efectiu, complementari 2017	0,08	13.04.18

- El Consell d'Administració del 25 d'octubre del 2018 ha aprovat el pagament d'un dividend de 7 cèntims d'euro per acció que s'abonarà en efectiu a compte del resultat de l'exercici 2018.

Fets rellevants dels nou primers mesos del 2018

Adquisició d'accions de Banco BPI

El 6 de maig del 2018 CaixaBank va comunicar l'acord d'adquirir de societats del Grup Allianz accions representatives d'un 8,425 % del capital social de Banco BPI. El preu de compra total per aquesta adquisició és de 177.979.336 euros, corresponents a un preu d'1,45 euros per acció.

D'acord amb l'anterior, CaixaBank va sol·licitar al president de la Junta General d'Accionistes de BPI la convocatòria de la Junta per aprovar l'exclusió de cotització de BPI de conformitat amb el que estableix l'article 27.1.b) del Codi de Valors portuguès. La Junta General Extraordinària d'Accionistes va tenir lloc el 29 de juny del 2018, i s'hi va aprovar l'exclusió de cotització de Banco BPI a 1,45 euros per acció. Posteriorment, la Comissão do Mercado de Valores Mobiliários portuguesa va decidir el 23 d'agost del 2018 que un auditor independent havia de revisar el preu d'aquesta oferta per considerar-lo inequitatiu per derivar d'un acord particular amb un accionista (Grup Allianz). En aquest moment es troba en curs el procés de revisió del preu esmentat per part de l'auditor.

Amortització anticipada d'obligacions subordinades

D'acord amb el fet rellevant publicat el 4 de juny del 2018, CaixaBank va informar que el 8 de juny del 2018 procediria a l'amortització total anticipada del saldo nominal viu de la denominada "emissió d'obligacions subordinades sèrie 1/2012" amb saldo viu de 2.072,3 milions d'euros. El preu de l'amortització ha estat el 100 % de l'import nominal viu més, si escau, el cupó meritat i no pagat.

Així mateix, i d'acord amb el fet rellevant publicat el 14 de setembre del 2018, CaixaBank va informar que el 14 de novembre del 2018 procedirà a l'amortització total anticipada del saldo nominal viu de l'"emissió d'obligacions subordinades CaixaBank, SA sèrie 1/2013" per un import nominal de 750 milions d'euros. El preu d'amortització serà el 100 % del saldo nominal viu de l'emissió, i també s'abonarà, si escau, el cupó meritat i no pagat.

Adquisició del 51 % del capital social de Servihabitat

El 8 de juny del 2018 CaixaBank va informar que havia arribat a un acord amb la societat SH Findel, SARL (societat controlada per TPG Sixth Street Partners) per comprar el 51 % del capital social de Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL per un preu de 176,5 milions d'euros. Aquesta operació va obtenir les autoritzacions pertinents i el seu *closing* va tenir lloc el 13 de juliol del 2018.

La recompra del 51 % de Servihabitat ha tingut un impacte negatiu de -15 punts bàsics a la ràtio CET1 *fully loaded* i de -204 milions d'euros al compte de resultats del 2018. En els propers anys s'espera que generi un impacte positiu al compte de resultats d'aproximadament 45 milions d'euros anuals.

Acord de venda del 80 % del negoci immobiliari

El 28 de juny del 2018 CaixaBank va acordar vendre el 80 % del seu negoci immobiliari a una companyia propietat dels fons Lone Star Fund X i Lone Star Real Estate Fund V.

El negoci immobiliari que vendrà a Lone Star comprèn principalment la cartera d'actius immobiliaris disponibles per a la venda el 31 d'octubre del 2017 i el 100 % del capital social de Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL. El valor brut dels actius immobiliaris el 31 d'octubre del 2017 era de prop de 12.800 milions d'euros (i un valor net comptable aproximat de 6.700 milions d'euros).

CaixaBank aportarà el negoci immobiliari a una nova companyia de la qual posteriorment vendrà el 80 % a Lone Star, i en retindrà una participació del 20 %. La valoració inicial atribuïda en l'operació al 100 % del negoci immobiliari assoleix aproximadament els 7.000 milions d'euros. CaixaBank portarà a terme l'operació a través de la seva filial immobiliària BuildingCenter, SA.

El preu de venda del 80 % de la companyia serà el 80 % de la valoració final del negoci immobiliari en la data de tancament de l'operació, que dependrà principalment del nombre d'actius immobiliaris que romanguin a la companyia en aquella data.

Com a part de l'operació, Servihabitat continuarà prestant el *servicing* als actius immobiliaris del Grup CaixaBank durant un període de cinc anys en virtut d'un nou contracte que permetrà a CaixaBank d'assolir un major grau de flexibilitat i eficiència, incloent-hi la reducció de costos i els estalvis anunciats amb la recompra del 51 % de Servihabitat.

Lone Star i CaixaBank signaran al tancament de l'operació un acord per regular les seves relacions com a socis de la companyia.

El tancament de l'operació implicarà la desconsolidació del negoci immobiliari i s'estima que tindrà un impacte neutre al compte de resultats i un impacte positiu de 30 punts bàsics a la ràtio CET1 *fully loaded*. L'impacte combinat de l'operació, juntament amb la recompra del 51 % de Servihabitat, s'estima en +15 punts bàsics de la ràtio CET1 *fully loaded*.

Els estalvis de costos que s'aconseguiran a través de l'operació s'estimen en 550 milions d'euros abans d'impostos durant els tres anys següents (2019-2021), incloent-hi el nou contracte de *servicing* amb Servihabitat.

Acord de venda de la participació a Repsol

El 20 de setembre del 2018 el Consell d'Administració va acordar vendre la participació accionarial de CaixaBank a Repsol, SA mitjançant un programa de vendes que es portarà a terme de la manera següent:

- a) Liquidació anticipada durant el setembre del 2018 dels dos contractes de permuta de renda variable *equity swap* existents sobre 30.547.921 (1,91 %) i 43.074.196 (2,70 %) accions a 15,39 € i 15,55 €, respectivament.
- b) La posició restant de 75.789.715 accions (4,75 %) es passa a comptabilitzar com a "Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global" i les fluctuacions es recullen a l'epígraf esmentat. Es preveu que el programa de vendes per a aquestes accions finalitzi abans del primer trimestre del 2019. Les vendes es limitaran diàriament a un màxim del 15 % del volum negociat durant el dia. El nombre d'accions venudes dependrà de les condicions del mercat i d'una cotització que assegurï que els ingressos obtinguts representin un valor raonable per als accionistes de CaixaBank, entre altres condicions.

Com a conseqüència d'aquesta operació, el compte de resultats del tercer trimestre del 2018 inclou un resultat negatiu de 453 milions d'euros. Així mateix, i una vegada conclòs el programa de vendes, s'estima que l'impacte en la ràtio CET1 *fully loaded* serà neutre.

Annexos

Informació sobre participades

Principals participades associades i disponibles per a la venda el 30 de setembre del 2018:

CaixaBank	%	Negoci assignat
Telefónica	5,00%	Participacions
Repsol	4,59%	Participacions
Erste Group Bank	9,92%	Participacions
SegurCaixa Adeslas	49,92%	Bancari i assegurances
Comercia Global Payments	49,00%	Bancari i assegurances
ServiHabitat Servicios Inmobiliarios	100,00%	Inmobiliari non-core
Sareb	12,24%	Inmobiliari non-core
BPI	94,95%	BPI
BFA ¹	48,10%	Participacions
Banco Comercial e de Inwestimentos (BCI) ¹	35,67%	Participacions

(1) El percentatge de participació atribuït de CaixaBank el 30 de setembre del 2018 és del 45,67% a BFA i del 33,87% a BCI.

Informació sobre finançament destinat a l'adquisició d'habitatge i al sector promotor de CaixaBank

Finançament a les llars destinat a l'adquisició d'habitatge

Evolució del finançament a les llars destinat a l'adquisició d'habitatge

En milions d'euros	31.12.17	30.06.18	30.09.18
Sense garantia hipotecària	762	775	768
del qual: dubtós	10	7	7
Amb garantia hipotecària	82.327	81.195	80.455
del qual: dubtós	3.465	3.345	3.185
Total	83.089	81.970	81.223

Distribució segons percentatge de loan to value²

En milions d'euros	30.09.18					TOTAL
	LTV ≤ 40%	40% < LTV ≤ 60%	60% < LTV ≤ 80%	80 < LTV ≤ 100%	LTV > 100%	
Import brut	21.376	30.584	21.145	4.275	3.075	80.455
del qual: dubtós	215	451	648	626	1.245	3.185

(2) Loan to value calculat partint de les últimes taxacions disponibles d'acord amb els criteris establerts a la Circular 4/2016.

Finançament al sector promotor

Evolució del finançament al sector promotor¹

En milions d'euros	30.09.18	% pes	30.06.18	% pes	31.12.17	% pes
Sense garantia hipotecària	580	9,3	741	11,2	813	11,9
Amb garantia hipotecària	5.662	90,7	5.890	88,8	6.016	88,1
Edificis acabats	3.878	62,1	4.184	63,1	4.336	63,5
Habitatge	2.672	42,8	2.754	41,5	2.811	41,2
Resta	1.206	19,3	1.430	21,6	1.525	22,3
Edificis en construcció	1.156	18,5	1.065	16,1	931	13,6
Habitatge	1.037	16,6	925	13,9	840	12,3
Resta	119	1,9	140	2,1	91	1,2
Sòl	628	10,1	641	9,7	749	11,0
Terrenys urbanitzats	378	6,1	378	5,7	422	6,2
Resta de sòl	250	4,0	263	4,0	326	4,7
Total	6.242	100,0	6.631	100,0	6.830	100,0

(1) D'acord amb el que estableix la Circular 5/2011 del Banc d'Espanya, la informació de transparència relativa al finançament al sector promotor correspon a l'activitat a Espanya.

Dubtosos i cobertura del risc promotor²

En milions d'euros	30.09.18		30.06.18		31.12.17	
	Dubtosos	Cobertura % ³	Dubtosos	Cobertura % ³	Dubtosos	Cobertura % ³
Sense garantia hipotecària	105	83	114	84	137	83
Amb garantia hipotecària	969	44	1.050	46	1.344	40
Edificis acabats	736	36	783	38	970	31
Habitatge	403	32	419	35	529	29
Resta	333	41	364	42	441	34
Edificis en construcció	41	64	42	60	43	45
Habitatge	33	72	12	72	33	51
Resta	8	34	30	56	10	23
Sòl	192	72	225	69	331	64
Terrenys urbanitzats	118	73	144	74	185	70
Resta de sòl	74	70	81	61	146	55
Total	1.074	48	1.164	50	1.481	44

(2) L'excés sobre el valor de la garantia real de la cartera amb garantia hipotecària dubtosa el 30 de setembre del 2018, el 30 de juny del 2018 i el 31 de desembre del 2017 assoleix els 482, 521 i 602 milions d'euros, respectivament.

(3) Quocient entre la totalitat de fons de deteriorament del segment promotor i els deutors dubtosos del segment esmentat.

Ràtings

Agència	Llarg Termini ⁴	Curt Termini	Perspectiva	Data última revisió	Rating cèdules hipotecàries
S&P Global	BBB+	A-2	Estable	06.04.2018	AA-
Fitch	BBB+	F2	Estable	08.10.2018	
Moody's	Baa1	P-2	Estable	01.08.2018	Aa1
DBRS	A	R-1 (low)	Estable	12.04.2018	AAA

(4) Correspon al ràting assignat al deute sènior preferent a llarg termini de CaixaBank.

Adicionalment a la informació financera, elaborada d'acord amb les Normes internacionals d'informació financera (NIIF), aquest document inclou determinades mesures alternatives del rendiment (MAR), segons la definició de les Directrius sobre mesures alternatives del rendiment publicades per l'European Securities and Markets Authority el 30 de juny del 2015 (ESMA/2015/1057, Directrius ESMA). CaixaBank fa servir determinades MAR, que no han estat auditades, amb l'objectiu que contribueixin a una millor comprensió de l'evolució financera de la companyia. Aquestes mesures s'han de considerar com a informació addicional i en cap cas no substitueixen la informació financera elaborada d'acord amb les NIIF. Així mateix, la manera en què el Grup defineix i calcula aquestes mesures pot diferir d'altres mesures similars calculades per altres companyies i, per tant, podrien no ser comparables.

Les Directrius ESMA defineixen les MAR com una mesura financera del rendiment financer passat o futur, de la situació financera o dels fluxos d'efectiu, excepte una mesura financera definida o detallada en el marc de la informació financera aplicable.

Seguint les recomanacions de les directrius esmentades, s'adjunta tot seguit el detall de les MAR utilitzades i la conciliació de determinats indicadors de gestió amb els indicadors presentats als estats financers consolidats NIIF.

Mesures alternatives de rendiment del Grup

1- Rendibilitat i eficiència:

a) Diferencial de la clientela:

Explicació: diferència entre:

- Tipus mitjà del rendiment de la cartera de crèdits (que s'obté com el quocient entre els ingressos del trimestre anualitzats de la cartera de crèdit i el saldo mitjà de la cartera de crèdit net del període estanc, trimestral), i
- Tipus mitjà dels recursos de l'activitat minorista (que s'obté com el quocient entre els costos del trimestre anualitzats dels recursos de l'activitat minorista i el seu saldo mitjà del període estanc, trimestral, excloent-ne els passius subordinats).

Rellevància del seu ús: permet el seguiment del diferencial entre ingressos i despeses per interessos de clients.

	3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador Ingressos del trimestre anualitzats cartera de crèdit	4.614	4.594	4.741	4.741	4.721
Denominador Saldo mitjà de la cartera crèdit net	210.440	209.451	207.592	208.857	208.805
(a) Tipus mitjà rendiment cartera creditícia (%)	2,19	2,19	2,28	2,27	2,26
Numerador Costos del trimestre anualitzats recursos en balanç	87	63	69	72	71
Denominador Saldo mitjà recursos minoristes en balanç	195.983	187.178	190.216	198.910	204.189
(b) Tipus mitjà cost dipòsits minoristes (%)	0,04	0,03	0,04	0,04	0,04
Diferencial de la clientela (%) (a - b)	2,15	2,16	2,24	2,23	2,22

b) Diferencial de balanç:

Explicació: diferència entre:

- Tipus mitjà del rendiment dels actius (que s'obté com el quocient entre els ingressos per interessos del trimestre anualitzats i els actius totals mitjans del període estanc, trimestral), i
- Tipus mitjà del cost dels recursos (que s'obté com el quocient entre les despeses per interessos del trimestre anualitzades i els recursos totals mitjans del període estanc, trimestral).

Rellevància del seu ús: permet el seguiment del diferencial entre els ingressos i les despeses per interessos que generen dels actius i passius del balanç del Grup.

		3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador	Ingressos financers del trimestre anualitzats	6.935	7.106	6.915	7.055	6.856
Denominador	Actius totals mitjans del període trimestral	376.073	387.300	377.143	385.155	388.276
(a)	Tipus mitjà rendiment dels actius (%)	1,84	1,83	1,83	1,83	1,77
Numerador	Despeses financeres del trimestre anualitzades	2.170	2.361	2.036	2.126	1.940
Denominador	Recursos totals mitjans del període trimestral	376.073	387.300	377.143	385.155	388.276
(b)	Tipus mitjà cost dels recursos (%)	0,57	0,61	0,54	0,55	0,50
	Diferencial de balanç (%) (a - b)	1,27	1,22	1,29	1,28	1,27

c) ROE:

Explicació: quocient entre el resultat atribuït al Grup (ajustat per l'import del cupó de l'*Additional Tier 1* després d'impostos registrat en fons propis) i els fons propis mitjans dels últims dotze mesos.

Rellevància del seu ús: permet el seguiment de la rendibilitat obtinguda sobre els fons propis.

		3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador	Resultat atribuït al Grup ajustat 12M	1.551	1.658	1.946	2.083	1.893
Denominador	Fons propis mitjans 12M	23.675	23.897	24.058	24.230	24.428
	ROE (%)	6,6%	6,9%	8,1%	8,6%	7,7%

d) ROTE:

Explicació: quocient entre:

- Resultat atribuït al Grup (ajustat per l'import del cupó de l'*Additional Tier 1* després d'impostos registrat en fons propis), i
- Fons propis mitjans dels últims dotze mesos tot deduint els actius intangibles amb criteris de gestió (que s'obté de l'epígraf "Actius intangibles del balanç públic" més els actius intangibles i fons de comerç associats a les participades nets del seu fons de deteriorament, registrats a l'epígraf "Inversions en negocis conjunts i associades" del balanç públic).

Rellevància del seu ús: indicador utilitzat per mesurar la rendibilitat sobre el patrimoni tangible.

		3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador	Resultat atribuït al Grup ajustat 12M	1.551	1.658	1.946	2.083	1.893
Denominador	Fons propis mitjans exloent actius intangibles 12M	19.508	19.679	19.805	19.985	20.187
	ROTE (%)	8,0%	8,4%	9,8%	10,4%	9,4%

e) ROA:

Explicació: quocient entre el resultat net (ajustat per l'import del cupó de l'*Additional Tier 1* després d'impostos registrat en fons propis) i els actius totals mitjans dels últims dotze mesos.

Rellevància del seu ús: indica la rendibilitat obtinguda amb relació als actius.

		3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador	Resultat net ajustat 12M	1.588	1.693	2.004	2.144	1.942
Denominador	Actius totals mitjans 12M	360.645	372.905	377.313	381.431	384.507
	ROA (%)	0,4%	0,5%	0,5%	0,6%	0,5%

f) RORWA:

Explicació: quocient entre el resultat net (ajustat per l'import del cupó de l'*Additional Tier 1* després d'impostos registrat en fons propis) i els actius totals mitjans ponderats per risc dels últims dotze mesos.

		3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador	Resultat net ajustat 12M	1.588	1.693	2.004	2.144	1.942
Denominador	Actius ponderats per riscos regulatoris 12M	145.567	149.060	150.211	149.189	148.644
	RORWA (%)	1,1%	1,1%	1,3%	1,4%	1,3%

Rellevància del seu ús: indica la rendibilitat obtinguda ponderant els actius pel seu risc.

g) Ràtio d'eficiència:

Explicació: quocient entre les despeses d'explotació (despeses d'administració i amortització) i el marge brut dels últims dotze mesos.

Adicionalment, es reporta una derivada d'aquesta mètrica, que no considera les despeses d'explotació extraordinàries en el numerador.

Rellevància del seu ús: ràtio habitual en el sector bancari per relacionar els costos amb els ingressos generats.

		3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador	Despeses d'administració i amortització 12M	4.450	4.577	4.628	4.566	4.602
Denominador	Marge brut 12M	8.379	8.222	8.591	8.595	8.632
	Ràtio d'eficiència	53,1%	55,7%	53,9%	53,1%	53,3%

		3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador	Despeses d'administració i amortització sense despeses extraordinàries 12M	4.340	4.467	4.525	4.555	4.590
Denominador	Marge brut 12M	8.379	8.222	8.591	8.595	8.632
	Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries	51,8%	54,3%	52,7%	53,0%	53,2%

2- Gestió del risc:

a) Cost del risc:

Explicació: quocient entre el total de dotacions per a insolvències (dotze mesos) i el saldo mitjà brut de crèdits a la clientela i riscos contingents, amb criteris de gestió.

Rellevància del seu ús: mètrica per monitorar el cost per dotacions per a insolvències sobre la cartera de crèdit.

		3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador	Dotacions per a insolvències 12M	952	799	689	575	191
Denominador	Saldo mitjà brut de crèdits + riscos contingents 12M	231.247	236.772	237.648	237.292	237.202
	Cost del risc (%)	0,41%	0,34%	0,29%	0,24%	0,08%

La ràtio del 3T17 exclou l'alliberament de provisions realitzat en el quart trimestre del 2016 per import de 676 milions d'euros.

La ràtio del 3T18 exclou l'alliberament extraordinari de provisions realitzat en el tercer trimestre del 2018 per import de 275 milions d'euros aproximadament seria del 0,20 %.

b) Ràtio de morositat:

Explicació: quocient entre:

- Deutors dubtosos del crèdit a la clientela i dels riscos contingents, amb criteris de gestió.
- Crèdits a la clientela i riscos contingents bruts, amb criteris de gestió.

Rellevància del seu ús: mètrica per monitorar i seguir l'evolució de la qualitat de la cartera creditícia.

		3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador	Deutors dubtosos crèdit clientela + riscos contingents	15.286	14.305	13.695	12.714	12.116
Denominador	Crèdit clientela + riscos contingents	237.403	237.934	236.218	239.180	237.252
	Ràtio de morositat (%)	6,4%	6,0%	5,8%	5,3%	5,1%

c) Ràtio de cobertura:

Explicació: quocient entre:

- Total de fons de deteriorament del crèdit a la clientela i dels riscos contingents, amb criteris de gestió.
- Deutors dubtosos del crèdit a la clientela i dels riscos contingents, amb criteris de gestió.

Rellevància del seu ús: mètrica per monitorar la cobertura via provisions dels crèdits dubtosos.

	3T17	4T17	1T18	2T18	3T18	
Numerador	Fons deteriorament crèdit clientela + riscos contingents	7.630	7.135	7.597	7.172	6.579
Denominador	Deutors dubtosos crèdit clientela + riscos contingents	15.286	14.305	13.695	12.714	12.116
	Ràtio de cobertura (%)	50%	50%	55%	56%	54%

d) Ràtio de cobertura d'immobles disponibles per a la venda:

Explicació: quocient entre:

- Deute brut cancel·lat en l'execució hipotecària o dació de l'immoble menys el valor comptable net actual de l'actiu immobiliari.
- Deute brut cancel·lat en l'execució hipotecària o dació de l'immoble.

Rellevància del seu ús: reflecteix el nivell de cobertura via sanejaments realitzats i provisions comptables dels actius adjudicats disponibles per a la venda.

	3T17	4T17	1T18	2T18	3T18	
(a)	Deute brut cancel·lat en l'execució hipotecària	14.596	14.112	13.999	13.480	13.078
(b)	Valor Comptable Net del actiu adjudicat	6.145	5.878	5.810	5.553	5.346
Numerador	Cobertura total del actiu adjudicat (a - b)	8.451	8.234	8.189	7.927	7.732
Denominador	Deute brut cancel·lat en l'execució hipotecària	14.596	14.112	13.999	13.480	13.078
	Ràtio cobertura immobles DPV (%)	58%	58%	58%	59%	59%

e) Ràtio de cobertura comptable d'immobles disponibles per a la venda:

Explicació: quocient entre:

- Cobertura comptable: provisions comptables dels actius adjudicats.
- Valor comptable brut de l'actiu immobiliari: suma del valor comptable net i la cobertura comptable.

Rellevància del seu ús: indicador de cobertura dels actius adjudicats disponibles per a la venda via provisions comptables.

	3T17	4T17	1T18	2T18	3T18	
Numerador	Provisió comptable dels actius adjudicats	5.930	5.811	5.780	5.612	5.496
(a)	Valor Comptable Net del actiu adjudicat	6.145	5.878	5.810	5.553	5.346
(b)	Cobertura comptable del actiu adjudicat	5.930	5.811	5.780	5.612	5.496
Denominador	Valor comptable brut del actiu adjudicat (a + b)	12.075	11.689	11.590	11.165	10.842
	Ràtio cobertura comptable immobles DPV (%)	49%	50%	50%	50%	51%

3- Liquiditat:

a) Actius líquids totals:

Explicació: suma d'HQLA (*High Quality Liquid Assets*, d'acord amb el que estableix el reglament delegat de la Comissió Europea del 10 d'octubre del 2014) i el disponible en pòlissa al Banc Central Europeu no-HQLA.

Rellevància del seu ús: indicador de la liquiditat de l'entitat.

	3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
(a) Actius Líquids d'Alta Qualitat (HQLA's)	53.466	53.610	54.026	61.940	55.946
(b) Disponible en pòlissa BCE no HQLA's	18.115	19.165	19.190	17.952	20.133
Actius Líquids Totals (a + b)	71.581	72.775	73.216	79.892	76.079

b) Loan to deposits:

Explicació: quocient entre:

- Crèdit a la clientela net amb criteris de gestió minorat pels crèdits de mediació (finançament atorgat per organismes públics).
- Recursos de l'activitat de clients en balanç.

Rellevància del seu ús: mètrica que mostra l'estructura de finançament minorista (permet de valorar la proporció del crèdit minorista que està finançat per recursos de l'activitat de clients).

	3T17	4T17	1T18	2T18	3T18
Numerador Crèdit a la clientela de gestió net (a-b-c)	213.625	211.769	210.789	213.782	212.445
(a) Crèdit a la clientela de gestió brut	225.166	223.951	223.249	225.744	223.465
(b) Fons per a insolvències	7.345	6.832	7.299	6.878	6.296
(c) Crèdit de mediació	4.196	5.350	5.161	5.084	4.724
Denominador Recursos de l'activitat de clients en balanç	199.563	196.611	197.296	208.654	203.473
Loan to Deposits (%)	107%	108%	107%	102%	104%

Altres indicadors rellevants:

BPA (benefici per acció): quocient entre el resultat¹ atribuït al Grup dels últims dotze mesos i el nombre mitjà d'accions en circulació.

El **nombre mitjà d'accions en circulació** s'obté com el saldo mitjà d'accions emeses minorades pel nombre mitjà d'accions en autocartera.

Capitalització borsària: producte del valor de cotització de l'acció i el nombre d'accions en circulació, excloent-ne l'autocartera en la data del tancament del període.

VTC (valor teòric comptable) per acció: quocient entre el patrimoni net minorat pels interessos minoritaris i el nombre d'accions en circulació *fully diluted* en una data determinada.

Les accions en circulació *fully diluted* s'obtenen com les accions emeses (minorades pel nombre d'accions en autocartera), més el nombre d'accions resultants de la hipotètica conversió/bescanvi dels instruments de deute convertibles/bescanviables emesos en una data determinada.

VTCT (valor teòric comptable tangible) per acció: quocient entre:

- Patrimoni net minorat pels interessos minoritaris i el valor dels actius intangibles.
- Nombre d'accions en circulació *fully diluted* en una data determinada.

PER (Price-to-earnings ratio): quocient entre el valor de cotització i el benefici per acció (BPA).

P/VTC: quocient entre el valor de cotització de l'acció i el valor teòric comptable.

P/VTC tangible: quocient entre el valor de cotització de l'acció i el valor teòric comptable tangible.

Rendibilitat per dividend: quocient entre els dividends pagats (en accions o en efectiu) en els últims dotze mesos i el valor de cotització de l'acció, en la data de tancament del període.

Buffer MDA (import màxim distribuïble): nivell de capital per sota del qual hi ha limitacions al pagament de dividends, a la retribució variable i al pagament d'interessos als titulars de valors de capital de nivell 1 addicional. Es defineix com els requeriments de capital de Pilar 1 + Pilar 2 + reserves de capital + possibles dèficits d'AT1 i T2.

Available Distributable Items (ADI): sobre la base dels comptes anuals, suma del resultat i reserves de lliure disposició, net de dividends. No s'hi inclou la prima d'emissió.

OCI (Other Comprehensive Income): altre resultat global.

(1) Resultat ajustat per l'import del cupó de l'Additional Tier 1 després d'impostos, registrat en fons propis.

Adaptació de l'estructura del compte de pèrdues i guanys públic al format de gestió

Comissions netes. Inclou els epígrafs següents:

- Ingressos per comissions.
- Despeses per comissions.

Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres. Inclou els epígrafs següents:

- Guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats (net).
- Guanys o pèrdues per actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats (net).
- Guanys o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar (net).
- Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures (net).
- Diferències de canvi (net).

Despeses d'explotació. Inclou els epígrafs següents:

- Despeses d'administració.
- Amortització.

Marge d'explotació.

- (+) Marge brut.
- (-) Despeses d'explotació.

Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres provisions. Inclou els epígrafs següents:

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o guanys nets per modificació.
- Provisions o reversió de provisions.

Del qual: Dotacions per a insolvències.

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats corresponents a préstecs i partides a cobrar a la clientela amb criteris de gestió.
- Provisions o reversió de provisions corresponents a provisions per a riscos contingents amb criteris de gestió.

Del qual: Altres dotacions a provisions.

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, excloent-ne el saldo corresponent a préstecs i avançaments a cobrar a la clientela amb criteris de gestió.
- Provisions o reversió de provisions excloent-ne les provisions corresponents a riscos contingents amb criteris de gestió.

Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres. Inclou els epígrafs següents:

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades.
- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers.
- Guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions (net).
- Fons de comerç negatiu reconegut en resultats.
- Guanys o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (net).

Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres. Inclou els epígrafs següents:

- Resultat del període atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants).
- Guanys o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes.

Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió

Crèdit a la clientela, brut

Setembre 2018	
En milions d'euros	
Actius financers a cost amortitzat - Clientela (Balanç Públic)	215.972
Adquisició temporal d'actius (sector públic i privat)	(296)
Cambres de compensació	(768)
Altres actius financers sense naturalesa minorista	(464)
Actius financers no destinats per a negociació valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis a resultats - Prèstecs i bestretes (Balanç Públic)	353
Altres actius financers sense naturalesa minorista	(299)
Bons de renda fixa assimilables a crèdit minorista (Actius financers a cost amortitzat - Valors Representatius de Deute del Balanç Públic)	2.039
Bons de renda fixa assimilables a crèdit minorista (Actius afectes al negoci assegurador del Balanç Públic)	632
Fons per a insolvències	6.296
Crèdit a la clientela, brut amb criteris de gestió	223.465

Passius per contractes d'assegurances

Setembre 2018	
En milions d'euros	
Passius afectes al negoci assegurador (Balanç Públic)	60.314
Plusvàlues associades als actius afectes al negoci assegurador	(8.282)
Passius emparats per contractes d'assegurances amb criteris de gestió	52.032

Recursos de clients

Setembre 2018	
En milions d'euros	
Passius financers a cost amortitzat - Dipòsits de la clientela (Balanç públic)	209.788
Recursos no minoristes (registrats en l'epígraf Passius financers a cost amortitzat - Dipòsits de la clientela)	(3.641)
Cèdules multicedents i dipòsits subordinats	(3.747)
Entitats de contrapartida i altres	106
Recursos minoristes (registrats en l'epígraf Passius financers a cost amortitzat - Valors representatius de deute)	589
Emissions retail i altres	589
Passius emparats per contractes d'assegurances amb criteris de gestió	52.032
Total recursos de clients en balanç	258.768
Actius sota gestió	99.338
Altres comptes ¹	5.515
Total recursos de clients	363.621

(1) Inclou, entre d'altres, recursos transitoris associats a transferències i recaptació, així com altres recursos de clients distribuïts pel Grup.

Emissions institucionals a efectes de la liquiditat bancària

Setembre 2018	
en milions d'euros	
Passius financers a cost amortitzat - Valors representatius de deute (Balanç Públic)	29.327
Finançament institucional no considerat a efectes de la liquiditat bancària	(2.711)
Bons de titulització	(1.957)
Ajustos per valoració	(282)
Amb naturalesa minorista	(589)
Emissions adquirides per empreses del Grup i altres	117
Dipòsits a la clientela a efecte de la liquiditat bancària (balanç públic)²	3.747
Dipòsits d'entitats de crèdit (balanç públic) - Cèdules hipotecàries BEI	20
Finançament institucional a efectes de la liquiditat bancària	30.383

(2) 3.714 milions d'euros de cèdules multicedents (netes d'emissions retingudes) i 33 milions d'euros de dipòsits subordinats.

Conciliació de la informació financera publicada per BPI:

a) Compte de resultats amb el format de presentació visió negocis del Grup

Setembre 2018 En milions d'euros	Publicat BPI	Atribuït al Grup	Negoci	
			BPI	Participacions
Marge d'interessos	315	293	298	(5)
Ingressos per dividendes	2	2	2	
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	246	245	11	234
Comissions netes	202	208	208	
Guany/ pèrdues per actius i passius financers i altres	77	99	42	57
Altres ingressos i despeses d'explotació	(16)	(26)	(26)	
Marge brut	826	821	535	286
Despeses d'administració i amortització recurrents	(330)	(343)	(343)	
Despeses extraordinàries	(8)	(11)	(11)	
Marge d'explotació	488	467	181	286
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	496	478	192	286
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	27	14	14	
Altres dotacions a provisions		1	1	
Guany/ pèrdues per actius i passius financers i altres	58	57	57	
Resultat abans d'impostos	573	539	253	286
Impost sobre Societats	(108)	(91)	(68)	(23)
Resultat d'activitats interrompudes (net)	64			
Resultat després d'impostos	529	448	185	263
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres		49	17	32
Resultat atribuït al Grup	529	399	168	231

La diferència entre el resultat publicat per BPI i el resultat atribuït al Grup correspon essencialment a ajustos de consolidació (destaca l'eliminació de la plusvàlua generada per BPI com a resultat de la venda dels negocis de gestió d'actius a CaixaBank) i d'homogeneïtzació i al moviment net dels ajustos a valor raonable generats en la combinació de negocis.

Adicionalment, el resultat atribuït al Grup es detalla d'acord amb la contribució al negoci de BPI i al negoci de participacions, d'acord amb l'assignació a aquest últim negoci de BFA i BCI.

b) Recursos de clients de BPI en visió negocis del Grup

Setembre 2018

En milions d'euros	Publicat per BPI	Ajustos	Negoci BPI
Total recursos de clients	33.153	(4.146)	29.007

La diferència entre els recursos reportats per BPI i els reportats per CaixaBank en el negoci BPI correspon, essencialment, als passius per contractes d'assegurança i els seus ajustos a valor raonable el 30 de setembre del 2018 generats en la combinació de negocis, que, després de l'operació de venda de BPI Vida a VidaCaixa d'Assegurances i Reassegurances, es registren en el negoci bancari i d'assegurances.

c) Crèdit a la clientela de BPI en visió negocis del Grup

Setembre 2018

En milions d'euros	Publicat per BPI	Ajustos	Negoci BPI
Crèdit net a la clientela	22.867	(380)	22.487

La diferència entre el crèdit net reportat per BPI i el reportat per CaixaBank en el negoci BPI correspon, essencialment, al fons disponible el 30 de setembre del 2018 dels ajustos a valor raonable generats en la combinació de negocis.

Sèries històriques del compte de resultats per perímetre CABK i BPI

a) Evolució trimestral del compte de resultats i ràtios de solvència:

En milions d' euros	CABK				
	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Marge d'interessos	1.139	1.131	1.108	1.088	1.099
Ingressos per dividendes		115	5		5
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	147	175	158	107	149
Comissions netes	581	599	550	550	538
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	22	143	59	(6)	101
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegurances	137	144	138	118	121
Altres ingressos i despeses d'explotació	(22)	(141)	(108)	(248)	(60)
Marge brut	2.004	2.166	1.910	1.609	1.953
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1.049)	(1.043)	(1.031)	(1.010)	(1.008)
Despeses extraordinàries				(1)	(3)
Marge d'explotació	955	1.123	879	598	942
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	955	1.123	879	599	945
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	187	(112)	(139)	(148)	(200)
Altres dotacions a provisions	(45)	(233)	(50)	(111)	(37)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(464)	(68)	(2)	(116)	(1)
Resultat abans d'impostos	633	710	688	223	704
Impost sobre Societats	(277)	(199)	(153)	(22)	(156)
Resultat després d'impostos	356	511	535	201	548
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	33			1	2
Resultat atribuït al Grup	323	511	535	200	546
<i>Actius ponderats per risc</i>	131.785	130.872	131.772	131.982	132.943
<i>Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded</i>	11,2%	11,2%	11,6%	11,6%	11,7%
<i>Capital total fully loaded</i>	15,2%	15,9%	16,4%	15,9%	16,1%
<i>CET1</i>	11,4%	11,5%	11,9%	12,7%	12,7%

En milions d' euros	BPI				
	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Marge d'interessos	100	98	95	108	102
Ingressos per dividendes	1	1		1	
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	75	62	108	(69)	71
Comissions netes	64	69	75	82	77
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	8	14	77	1	9
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegurances					
Altres ingressos i despeses d'explotació	(5)	(18)	(3)	(1)	(1)
Marge brut	243	226	352	122	258
Despeses d'administració i amortització recurrents	(113)	(112)	(118)	(114)	(119)
Despeses extraordinàries	(3)	(5)	(3)		
Marge d'explotació	127	109	231	8	139
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	130	114	234	8	139
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	11	3		7	14
Altres dotacions a provisions	1			(1)	
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	57			(1)	
Resultat abans d'impostos	196	112	231	13	153
Impost sobre Societats	(42)	(20)	(29)	(20)	(31)
Resultat després d'impostos	154	92	202	(7)	122
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	7	9	33	(3)	19
Resultat atribuït al Grup	147	83	169	(4)	103
<i>Actius ponderats per risc</i>	17.041	16.882	16.556	16.644	16.505
<i>Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded¹</i>	13,1%	12,8%	11,2%	12,3%	11,5%
<i>Capital total fully loaded¹</i>	14,8%	14,6%	13,0%	14,0%	13,3%
<i>CET1¹</i>	13,1%	12,8%	11,2%	13,2%	12,5%

(1) El primer trimestre del 2018 no inclou el resultat net publicat per BPI (210 milions d'euros).

b) Evolució trimestral dels rendiments i les càrregues assimilades del marge d'interessos:

En milions d'euros	CAIXABANK														
	3T18			2T18			1T18			4T17			3T17		
	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	21.691	42	0,77	20.342	40	0,80	16.548	42	1,02	23.685	45	0,76	13.977	48	1,36
Cartera de crèdits (a)	188.222	1.089	2,30	188.518	1.084	2,31	187.589	1.075	2,32	189.587	1.061	2,22	190.558	1.069	2,22
Valors representatius de deute	30.178	85	1,12	29.533	90	1,23	28.511	79	1,12	27.283	78	1,13	26.580	93	1,39
Altres actius amb rendiment	54.667	393	2,85	55.369	431	3,12	52.152	400	3,11	50.777	494	3,86	50.444	427	3,35
Resta d'actius	65.443	6		63.645	4		65.947	4		64.451	4		63.018	5	
Total actius mitjos (b)	360.201	1.615	1,78	357.407	1.649	1,85	350.747	1.600	1,85	355.783	1.682	1,88	344.577	1.642	1,89
Intermediaris financers	38.690	(50)	0,51	39.194	(48)	0,49	40.746	(43)	0,43	55.628	(49)	0,35	37.873	(53)	0,55
Recursos de l'activitat minorista (c)	183.070	(13)	0,03	177.878	(13)	0,03	170.204	(12)	0,03	166.878	(11)	0,03	175.988	(17)	0,04
Estalvi a la vista	157.517	(9)	0,02	152.429	(9)	0,02	144.243	(9)	0,03	139.538	(10)	0,03	146.918	(13)	0,04
Estalvi a venciment	25.553	(4)	0,06	25.449	(4)	0,06	25.960	(3)	0,04	27.340	(1)	0,01	29.071	(4)	0,05
Estalvi a termini	22.492	(4)	0,07	23.368	(4)	0,07	24.463	(3)	0,04	26.080	(1)	0,01	27.238	(4)	0,05
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail	3.061			2.081			1.498			1.260			1.832		
Emprèstits institucionals i valors negociables	25.666	(63)	0,97	26.926	(64)	0,95	27.785	(68)	0,99	26.375	(70)	1,05	25.784	(73)	1,12
Passius subordinats	6.150	(24)	1,55	7.404	(33)	1,77	6.113	(32)	2,14	5.946	(34)	2,28	6.245	(38)	2,39
Altres passius amb cost	63.557	(320)	2,00	63.780	(356)	2,24	63.023	(328)	2,11	57.122	(422)	2,93	55.859	(357)	2,54
Resta de passius	43.068	(6)		42.225	(4)		42.876	(9)		43.834	(8)		42.828	(5)	
Total recursos mitjos (d)	360.201	(476)	0,53	357.407	(518)	0,58	350.747	(492)	0,57	355.783	(594)	0,67	344.577	(543)	0,62
Marge d'interessos		1.139		1.131			1.108			1.088			1.099		
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		2,27		2,28			2,29			2,19			2,18		
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,25		1,27			1,28			1,21			1,27		

En milions d'euros	BPI														
	3T18			2T18			1T18			4T17			3T17		
	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	2.304	3	0,46	2.053	2	0,42	1.041	2	0,69	1.471	3	0,75	1.252	2	0,61
Cartera de crèdits (a)	20.584	101	1,94	20.340	98	1,93	20.005	95	1,92	19.865	97	1,93	19.881	94	1,87
Valors representatius de deute	5.382	13	0,97	5.132	14	1,09	4.950	12	0,96	5.634	8	0,58	4.847	8	0,69
Altres actius amb rendiment															
Resta d'actius	3.303	2		3.423	2		3.408	2		6.338	6		6.711	7	
Total actius mitjos (b)	31.573	119	1,50	30.948	116	1,51	29.404	111	1,53	33.308	114	1,36	32.691	111	1,35
Intermediaris financers	5.217	(1)	0,06	4.894	(1)	0,05	4.285	(2)	0,15	3.877	(2)	0,22	3.870	(2)	0,17
Recursos de l'activitat minorista (c)	21.510	(5)	0,10	21.404	(5)	0,09	20.494	(5)	0,09	20.304	(5)	0,09	19.995	(5)	0,10
Estalvi a la vista	12.867			12.825			11.943			11.755			11.247		
Estalvi a venciment	8.644	(5)	0,25	8.579	(5)	0,23	8.551	(5)	0,22	8.549	(5)	0,22	8.748	(5)	0,22
Estalvi a termini	8.644	(5)	0,25	8.579	(5)	0,23	8.551	(5)	0,22	8.549	(5)	0,22	8.748	(5)	0,22
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail (1)															
Emprèstits institucionals i valors negociables	275	(4)	6,15	275	(4)	6,52	462	(2)	2,01	694	(3)	1,93	730	(2)	1,21
Passius subordinats	300	(4)	5,55	300	(4)	5,54	301	(4)	5,53	359	(4)	4,88	361	(4)	4,89
Altres passius amb cost										4.130	11	(1,06)	4.092	8	(0,78)
Resta de passius	4.271	(5)		4.075	(4)		3.862	(3)		3.944	(3)		3.643	(4)	
Total recursos mitjos (d)	31.573	(19)	0,25	30.948	(18)	0,24	29.404	(16)	0,22	33.308	(6)	0,08	32.691	(9)	0,11
Marge d'interessos		100		98			95			108			102		
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		1,84		1,84			1,83			1,84			1,77		
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,25		1,27			1,31			1,28			1,24		

c) Evolució trimestral de les comissions:

En milions d'euros	CAIXABANK				
	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Comissions bancàries, valors i altres	333	346	310	315	322
Fons d'inversió, carteres i sicav's	131	133	116	119	113
Plans de pensions	54	50	57	60	51
Comercialització d'assegurances	63	70	67	56	52
Comissions netes	581	599	550	550	538

En milions d'euros	BPI				
	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Comissions bancàries, valors i altres	38	43	43	48	47
Fons d'inversió, carteres i sicav's	10	9	16	15	13
Plans de pensions				2	2
Comercialització d'assegurances	16	17	16	17	15
Comissions netes	64	69	75	82	77

d) Evolució trimestral de les despeses d'administració i amortització:

En milions d'euros	CAIXABANK				
	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Marge Brut	2.004	2.166	1.910	1.609	1.953
Despeses de personal	(679)	(674)	(668)	(663)	(653)
Despeses generals	(279)	(280)	(270)	(260)	(254)
Amortitzacions	(91)	(89)	(93)	(87)	(101)
Despeses d'administració i amortitzacions recurrents	(1.049)	(1.043)	(1.031)	(1.010)	(1.008)
Despeses extraordinàries				(1)	(3)

En milions d'euros	BPI				
	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17
Marge Brut	243	226	352	122	258
Despeses de personal	(62)	(58)	(63)	(66)	(67)
Despeses generals	(41)	(44)	(47)	(38)	(42)
Amortitzacions	(10)	(10)	(8)	(10)	(10)
Despeses d'administració i amortitzacions recurrents	(113)	(112)	(118)	(114)	(119)
Despeses extraordinàries	(3)	(5)	(3)		

e) Evolució de la ràtio de mora:

	CAIXABANK			BPI		
	30.09.2018	30.06.2018	31.12.2017	30.09.2018	30.06.2018	31.12.2017
Crèdits a particulars	5,0%	5,1%	5,3%	4,0%	4,2%	4,7%
Habitatge	3,9%	4,1%	4,2%	3,9%	4,1%	4,6%
Altres finalitats	7,6%	7,5%	8,0%	4,7%	4,8%	5,6%
Crèdits a empreses	6,4%	6,9%	8,5%	5,3%	5,3%	6,4%
Sectors productius ex-promotors	5,5%	5,9%	7,2%	4,8%	4,6%	5,9%
Promotors	17,1%	17,5%	21,6%	12,1%	16,1%	23,8%
Sector Públic	0,7%	0,7%	1,6%	0,1%		
Ràtio morositat (crèdits + avals)	5,2%	5,4%	6,1%	4,3%	4,4%	5,1%

Indicadors d'activitat per geografia

En aquesta visió addicional de l'activitat del Grup, els crèdits i recursos es presenten en funció de la geografia on s'han originat (per exemple, els crèdits i recursos de BPI Vida, BPI Gestão de Activos i BPI Global Investment Fund es classifiquen a Portugal i no a Espanya, d'on depenen societàriament).

Espanya

En milions d'euros	30.09.18	30.06.18	% var. trimestral	31.12.17	% var. anual
CRÈDITS					
Crèdits a particulars	114.816	117.027	(1,9)	115.973	(1,0)
Compra habitatge	81.223	81.970	(0,9)	83.089	(2,2)
Altres finalitats	33.593	35.057	(4,2)	32.884	2,2
Crèdits a empreses	74.310	73.708	0,8	74.442	(0,2)
Sectors productius ex-promotors	68.047	67.070	1,5	67.593	0,7
Promotors	6.263	6.638	(5,6)	6.849	(8,6)
Sector Públic	10.314	11.285	(8,6)	10.541	(2,2)
Crèdits a la clientela, brut	199.440	202.020	(1,3)	200.956	(0,8)
RECURSOS					
Recursos de l'activitat de clients	182.400	187.439	(2,7)	176.468	3,4
Estalvi a la vista	159.450	163.322	(2,4)	147.109	8,4
Estalvi a termini	22.950	24.117	(4,8)	27.314	(16,0)
Passius subordinats retail				2.045	
Passius per contractes d'assegurances	47.870	47.304	1,2	45.841	4,4
Cessió temporal d'actius i altres	3.248	2.425	33,9	955	
Recursos de balanç	233.518	237.168	(1,5)	223.264	4,6
Fons d'inversió, carteres i Sicav's	63.235	62.442	1,3	61.077	3,5
Plans de pensions	27.606	27.199	1,5	26.941	2,5
Actius sota gestió	90.841	89.641	1,3	88.018	3,2
Altres comptes	3.506	3.376	3,9	3.213	9,1
Total recursos de clients	327.865	330.185	(0,7)	314.495	4,3

Portugal

En milions d'euros	30.09.18	30.06.18	% var. trimestral	31.12.17	% var. anual
CRÈDITS					
Crèdits a particulars	12.785	12.731	0,4	12.517	2,1
Compra habitatge	11.233	11.204	0,3	11.098	1,2
Altres finalitats	1.552	1.527	1,6	1.419	9,4
Crèdits a empreses	9.562	9.314	2,7	9.021	6,0
Sectors productius ex-promotors	8.916	8.806	1,2	8.769	1,7
Promotors	646	508	27,2	252	
Sector Públic	1.678	1.679	(0,1)	1.457	15,2
Crèdits a la clientela, brut	24.025	23.724	1,3	22.995	4,5
RECURSOS					
Recursos de l'activitat de clients	21.073	21.215	(0,7)	20.143	4,6
Estalvi a la vista	12.552	12.638	(0,7)	11.663	7,6
Estalvi a termini	8.521	8.577	(0,7)	8.479	0,5
Passius subordinats retail				1	
Passius per contractes d'assegurances	4.162	4.179	(0,4)	4.124	0,9
Cessió temporal d'actius i altres	15	15		13	15,4
Recursos de balanç	25.250	25.409	(0,6)	24.280	4,0
Fons d'inversió, carteres i Sicav's	5.677	5.830	(2,6)	5.805	(2,2)
Plans de pensions	2.820	2.845	(0,9)	2.728	3,4
Actius sota gestió	8.497	8.675	(2,1)	8.533	(0,4)
Altres comptes	2.009	1.894	6,1	2.150	(6,6)
Total recursos de clients	35.756	35.978	(0,6)	34.963	2,3

La finalitat d'aquest document és exclusivament informativa i no pretén prestar un servei d'assessorament financer o l'oferta de venda, intercanvi, adquisició o invitació per adquirir qualsevol classe de valors, producte o serveis financers de CaixaBank, SA (d'ara endavant, la Companyia) o de qualsevol altra de les societats que s'hi esmenten. Qualsevol persona que en un moment determinat adquireixi un valor ho ha de fer guiant-se pel seu propi judici o per la idoneïtat del valor per al seu propòsit i basant-se únicament en la informació pública continguda a la documentació pública elaborada i registrada per l'emissor en el context d'aquesta informació concreta, rebent assessorament si ho considera necessari o adequat segons les circumstàncies, i no basant-se en la informació inclosa en aquest document.

Aquest document pot contenir manifestacions sobre previsions i estimacions sobre negocis i rendibilitats futures, concretament quant a la informació financera relativa a societats participades, que ha estat elaborada fonamentalment partint d'estimacions realitzades per la Companyia. Aquestes previsions i estimacions representen els judicis actuals de la Companyia sobre expectatives futures de negocis, però determinats riscos, incerteses i altres factors rellevants podrien fer que els resultats fossin materialment diferents de l'esperat. Aquests factors, entre d'altres, fan referència a la situació del mercat, factors macroeconòmics, directrius reguladores i governamentals; moviments en els mercats borsaris nacionals i internacionals, tipus de canvi i tipus d'interès; canvis en la posició financera dels nostres clients, deutors o contraparts, etc. Aquests elements, juntament amb els factors de risc indicats en informes passats o futurs, podrien afectar adversament el nostre negoci i el comportament i els resultats descrits. Altres variables desconegudes o imprevisibles poden fer que els resultats difereixin materialment d'aquells descrits a les previsions i estimacions.

Els estats financers passats i les taxes de creixement anteriors no s'han d'entendre com una garantia de l'evolució, els resultats futurs o el comportament i el preu de l'acció (inclòs el benefici per acció). Cap contingut d'aquest document no ha de ser pres com una previsió de resultats o beneficis futurs. Addicionalment, s'ha de tenir en compte que aquest informe s'ha preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per CaixaBank i per la resta d'entitats integrades al Grup, i inclou determinats ajustos i reclasseficacions amb objecte d'homogeneïtzar els principis i criteris seguits per les societats integrades amb els de CaixaBank. Per això, i concretament pel que fa a BPI, les dades incloses en aquest document poden no coincidir en alguns aspectes amb la informació financera publicada per l'entitat esmentada.

Es fa notar expressament que aquest document conté dades subministrades per tercers considerades fonts d'informació fiables generalment, tot i que no se n'ha comprovat l'exactitud. Cap dels seus administradors, directores o empleats no estan obligats, ja sigui implícitament o expressament, a garantir que aquests continguts siguin exactes, precisos, íntegres o complets, a mantenir-los actualitzats o a corregir-los en cas de detectar qualsevol mancança, error o omisió. Així mateix, en la seva reproducció a través de qualsevol mitjà, la Companyia podrà introduir les modificacions que consideri convenients o ometre parcialment o totalment els elements actuals i, en cas de discrepància amb aquesta versió, no assumeix cap responsabilitat. El que s'exposa en aquesta declaració cal que ho tinguin en compte totes aquelles persones o entitats que puguin haver de prendre decisions o elaborar o difondre opinions relatives a valors emesos per la Companyia i, en particular, els analistes i inversors que treballin amb aquest document. Tots ells estan convidats a consultar la documentació i la informació pública comunicada o registrada per la Companyia davant de la Comissió Nacional del Mercat de Valors. En particular s'adverteix que aquest document conté informació financera no auditada.

D'acord amb les mesures alternatives del rendiment (MAR, també conegudes per les seves sigles en anglès: APM, alternative performance measures) definides a les Directrius sobre mesures alternatives del rendiment publicades per l'European Securities and Markets Authority el 30 de juny del 2015 (ESMA/2015/1057) ("les Directrius ESMA"), aquest informe fa servir determinades MAR, que no han estat auditades, amb l'objectiu que contribueixin a una millor comprensió de l'evolució financera de la Companyia. Aquestes mesures s'han de considerar com a informació addicional i en cap cas no substitueixen la informació financera elaborada d'acord amb les Normes internacionals d'informació financera ("NIIF"), també conegudes per les seves sigles en anglès com a "IFRS" (International Financial Reporting Standards). Així mateix, la manera en què el Grup defineix i calcula aquestes mesures pot diferir d'altres mesures similars calculades per altres companyies i, per tant, podrien no ser comparables. S'ha de consultar l'informe per al detall de les MAR utilitzades i la conciliació de determinats indicadors de gestió amb els indicadors presentats als estats financers consolidats elaborats de conformitat amb les NIIF.

Aquest document no ha estat objecte d'aprovació o registre per part de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) ni de cap altra autoritat en una altra jurisdicció. En tot cas, es troba sotmès al dret espanyol aplicable en el moment de la seva creació i, en concret, no es dirigeix a cap persona física o jurídica localitzable en altres jurisdiccions, raó per la qual pot no adequar-se a les normes imperatives o als requisits legals d'observació obligada en altres jurisdiccions estrangeres.

Sens perjudici del règim legal o de la resta de limitacions imposades pel Grup CaixaBank que resultin aplicables, es prohibeix expressament qualsevol modalitat d'explotació d'aquest document i de les creacions i els signes distintius que incorpora, incloent-hi qualsevol tipus de reproducció, distribució, cessió a tercers, comunicació pública i transformació, a través de qualsevol tipus de suport i mitjà, amb finalitats comercials, sense autorització prèvia i expressa dels seus titulars respectius. L'incompliment d'aquesta prohibició podrà constituir una infracció que la legislació vigent pot sancionar.

Relació amb inversors i analistes

investors@caixabank.com

+34 93 411 75 03

